Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
1	D66	18	Onder doelstelling 2 lezen we dat er geen aanbiedingen zijn geweest op de uitvraag voor een soortenmanagementplan. Wat is daarvan de consequentie?	De eerste uitvraag was inderdaad niet succesvol. Na de eerste (niet succesvolle) uitvraag zocht de gemeente contact met geïnteresseerde marktpartijen, waardoor we de tweede uitvraag nog meer op hun wensen konden afstemmen. De tweede uitvraag loopt momenteel nog en leidt hopelijk wel tot inschrijvingen.
2	D66	18	Doelstelling 3: De ODMH informeert pandeigenaren mbt het verplichte energielabel C voor kantoren. Wordt er ook gehandhaafd en eventueel beboet door de ODMH?	Het informeren van pandeigenaren is de eerste stap van de handhavingstrategie. In geval pandeigenaren niet op tijd voldoen aan de verplichtingen wordt, conform het VTH-beleid, handhavend opgetreden. DIt proces is toegelicht in het raadsmemo Twaalfmaands rapportage ODMH 2023 van 26 maart 2024. Na een waarschuwingsbrief bleken de aangeschreven panden te kunnen voldoen aan de labelplicht.
3	D66	24	Wordt bij de beoogd opvolger van de Woonzorgvisie en ook de Huisvestingsverordening aandacht besteed aan de huisvesting van arbeidsmigranten?	Het college brengt momenteel nader in beeld wat er gevraagd is ten aanzien van vraagstukken rondom (de huisvesting van) arbeidsmiranten. De raad zal hierover worden geïnformeerd. Daarnaast wil Gouda volgend jaar in regionaal verband afspraken maken over de huisvesting van arbeidsmigranten en deze afspraken onderdeel laten uitmaken van de regionale woonzorgvisie. In ieder geval wil de gemeente aan de huisvesting van arbeidsmigranten aandacht geven in het Volkshuisvestelijk Programma van Gouda (de opvolger van de huidige Goudse Woonzorgvisie). Dat schrijft de aankomende Wet Versterking Regie Volkshuisvesting overigens ook voor.
4	D66	24	Doelstelling 2: hier wordt vermeld dat de gemeente uitgaat van natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen terwijl op p.18 wordt vermeld dat dit zal worden onderzocht. Hoe zit dit precies?	Het convenant klimaatadaptief bouwen is van toepassing bij nieuwbouwprojecten. Natuurinclusief bouwen is onderdeel van dit convenant. Er wordt momenteel verkend op welke manier natuurinclusief bouwen beter verankerd kan worden, conform de motie Natuurinclusief bouwen verankeren van juli 2024.
5	D66	24	Doelstelling 3: is per abuis geen doelstelling met betrekking tot een langzaamverkeersverbinding ter ontsluiting van Westergouwe (fietsbrug) opgenomen?	Nee, er wordt een keuze gemaakt in de onderwerpen en projecten op het gebied van wonen en leefomgeving die in de programmabegroting worden genoemd. Er wordt veel meer gedaan, zoals bijvoorbeeld de voorbereiding, begeleiding en toetsing van ruimtelijke initiatieven, plannen en projecten. Overigens ligt de mogelijke realisatie van een fietsbrug in de (verre) toekomst omdat er nog geen zicht is op een financiële impuls vanuit het rijk en provincie.
6	D66	29	Bij de doelgroepen die worden genoemd bij ‘Iedereen kan mee doen’ wordt er wel gesproken over gender, maar niet over genderidentiteit. Is dit per abuis vergeten of is er een specifieke reden voor het ontbreken van deze groep? Kan dit alsnog worden toegevoegd?	In de begroting wordt het begrip gender breed opgevat, inclusief genderidentiteit. Dit omvat dus ook bijvoorbeeld non-binaire en transgender personen.
7	D66	33	Voor het sociaal domein verwachten we een daling van kosten van € 172.081 in 2025 naar € 153.054 in 2028. De afgelopen jaren hebben we alleen maar een stijging gezien. Op basis waarvan wordt deze daling verwacht en hoe realistisch is dat?	In 2025 en 2026 is sprake van incidentele lasten en incidentele middelen die eindigen waardoor er in de jaren daarna een daling van de uitgaven wordt verwacht. Het gaat om onder andere: - het overdragen van de reserve Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang naar de GR JW in oprichting; - het doorschuiven van incidentele middelen voor de regionale arbeidsmarkt; - afname middelen Hervormingsagenda Jeugd; -afschaffing van het abonnementstarief Wmo; - de stelpost actiplan energiecrisis; - het eindigen van een deel van de SPUK GALA.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
8	D66	33	Bij de taakvelden zien we een duidelijk hogere last voor Toegang en eerstelijns voorzieningen Integraal en Arbeidsparticipatie in 2025 dan in de jaren die daarop volgen. Waarom is dat?	Voor het taakveld Toegang en eerstelijnsvoorzieningen heeft dit te maken met een incidenteel budget in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd over de periode 2023-2026. Dit bedrag is bij de begroting 2023 bestemd voor het investeren in maatregelen om de kosten voor maatwerkvoorzieningen jeugd en Wmo te beheersen en eventuele tekorten op maatwerkvoorzieningen jeugd en Wmo te dekken (zie hiervoor ook het raadsmemo 'Toezegging onderbouwing extra middelen programma 4 in de Begroting 2023' van 28 maart 2023). Voor het taakveld Arbeidsparticipatie heeft dit te maken met het jaarlijks doorschuiven van resterende, incidentele middelen die zijn ontvangen voor de regionale arbeidsmarkt. Deze zijn wel doorgeschoven naar 2025, maar nog niet voor de verdere jaren. Op beide taakvelden betreft het dus incidentele extra lasten.
9	D66	39	Per jaar wordt er minder geld vrijgemaakt voor sportaccommodaties, wat is hier de reden voor?	Dat wordt grotendeels veroorzaakt door het afnemende beschikbare budget voor de Subsidieregeling Investeringen Sportgebouwen. Daarvoor is in het Bestuursakkoord budget beschikbaar gesteld dat afnemend is, vanaf 2026 structureel € 50.000.
10	D66	50	Bij de specificatie van de overhead zien we over de komende jaren de bedragen erg afnemen voor de onderdelen Directie Algemeen, Veiligheid en Wijken, Werk en Financiën en Zorg en ondersteuning. Kunt u dat toelichten?	De afname stond grotendeels al in de begroting 2024 (en eerdere begrotingen) en is budget wat voor enkele jaren is toegekend. De kosten van directie algemeen zijn in de basis stabiel. Er zijn echter verschillende organisatieontwikkelingen en technische overheadeffecten die (tijdelijk) financieel geplaatst worden onder deze post waardoor het beeld grilliger lijkt. Dit betreft bijvoorbeeld overheadinkomsten van diensten aan derden die nog verdeeld moeten worden in de organisatie en tijdelijke personeelslasten waar incidenteel geld voor is toegekend.
11	D66	79	De grafiek schuldquote toont de ontwikkeling tot 2028 en niet, zoals de tekst stelt, tot 2034. Kan de juiste grafiek worden aangeleverd?	De begroting wordt samengesteld voor de periode 2025 - 2028. Abusievelijk is hier een verwijzing naar 2034 opgenomen. Daarnaast is er tekstueel opgemerkt dat, als we met een vergelijkbare trend doorgaan, we binnen de gestelde normen blijven.
12	D66	79	De gemeenteraad heeft begoordeeld dat voor Gouda de rode lijn t.a.v. solvabiliteit 110 is. Waarom wordt dan hier de 130 grens nog als rode lijn aangegeven?	De VNG norm heeft relevantie als landelijke norm. De associatie met de kleuren is wellicht wat verwarrend. Uiteraard is inderdaad het Goudse kader de afgesproken 110%, zoals in de grafiek ook weergegeven.
13	D66	79	Is het mogelijk om deze grafieken en de solvabiliteitsratio weer te geven bij aanpassingen aan de begroting, bijvoorbeeld als gevolg van circulaires en amendementen op de begroting en zo ja, bent u van plan dat te gaan doen?	Zoals eerder aangegeven kunnen we een totaalstand 2/3x per jaar geven als de cijfers 'stilstaan' (In het voorjaar bij Kadernota/jaarrekening en in het najaar bij de begroting). We werken aan een manier om de individuele effecten van voorstellen te visualiseren (een indicatie van met welk percentage of omvang de solvabiliteit door een voorstel daalt of stijgt). Een totaalstand is echter niet te geven gedurende het jaar, o.a. omdat meerdere voorstellen dan parallel in procedure zitten.
14	D66	30/33	De gemeente gaat gedupeerden van de Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek vergoeden. Om welk bedrag gaat dit en in welke tabel kunnen we dit terugvinden?	Het is de bedoeling dat de wet Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek per 1 januari 2025 ingaat. Het budget is nog onbekend en is daarom niet opgenomen in de meerjarenbegroting. Gemeenten ontvangen jaarlijks toereikende financiering via een decentralisatie-uitkering. Hierin zijn ook uitvoeringskosten opgenomen. Het budget voor 2023 en 2024 werd in de septembercirculaire 2024 gepubliceerd en bedroeg € 222.280.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
15	ChristenUnie	25	Wanneer wordt het convenant Slim bevoorraden Gouda getekend? Wanneer wordt de hub gerealiseerd?	Er wordt nog gewerkt aan het opzetten van een triple helix samenwerking voor slimmere en schonere manieren van bevoorrading. Er is nog geen zicht op een tekenmoment, omdat dit in overleg gaat met diverse partijen. Ten aanzien van de hub verwijzen wij naar een uitgebreide analyse en toelichting op de stand van zaken omtrent ZES, in de memo bij de stukken voor de raadsvergadering van 11 november.
16	ChristenUnie	49	tabel 3.7.4.2 Nieuwe ontwikkelingen/bestuursrapportage: Hier wordt een bedrag van € 1.111 (x 1.000) toegevoegd. Kunt u aangeven waar dit bedrag voor is bestemd?	Deze toevoeging op taakveld 0.4 is een bijwerking van de verwijdering van de toekomstige GR JW uit de Goudse administratie. Deze valt budgetneutraal weg tegen wijzigingen op taakvelden 6.1, 6.714, 6.821 en 6.92.
17	ChristenUnie	52	Blijkens de tekst in de begroting wordt er een gewijzigde methode gebruikt voor het berekenen van het overheadpercentage. Daaruit blijkt een sterke stijging. Zijn er cijfers beschikbaar over de hoogte van het overheadpercentage in vergelijkbare gemeentes en zo ja, is het Goudse percentage hoger/lager of vergelijkbaar?	In de tabel op pagina 52 is te zien dat het percentage in 2025 8,86% is en dat dit in de daaropvolgende jaren daalt. Dit betreft een verplichte indicator (op basis van de BBV) die volgens een vaste formule moet worden berekend. De gebruikte formule is als volgt: totale overheadkosten / totale lasten van de gemeente. Om de indicator overhead te kunnen vergelijken met andere gemeenten, maken we gebruik van de percentages uit de jaarrekening 2023, omdat de begrotingen voor 2025 van andere gemeenten nog niet zijn gepubliceerd. Als vergelijkbare gemeenten zijn Deventer en Helmond gekozen, vanwege hun vergelijkbare omvang en hun centrumfunctie in de regio, met name op het gebied van taken binnen het sociaal domein. De indicator overhead in de jaarrekening van 2023 was 6,8% voor de gemeente Gouda, 7,68% voor de gemeente Deventer en 12,7% voor de gemeente Helmond. Op basis van deze vergelijking scoort de gemeente Gouda relatief laag. Op pagina 51 leest u over een methode die wij hanteren als opslagmethode voor de toerekening naar bijvoorbeeld riolering, afval, investeringen, etc. De opslagmethode is met name bedoeld voor de toerekening, terwijl de indicator bedoeld is om gemeenten onderling te kunnen vergelijken. Deze methode (opslagmethode) gaat uit van opslag bovenop de salariskosten en inhuur. De formule dat hierbij wordt gebruikt is (Saldo overhead / (productieve salaris-, en inhuurlast). Bij ons komt voor de begroting 2025 eem opslag van 55%, terwijl dit bij de gemeente Helmond bijvoorbeeld 88% is. Voor de gemeente Deventer is dit helaas niet bekend.
18	ChristenUnie	55	Waarom wordt gekozen voor een stelpost onderuitputting meerjarenbegroting van 926.000?	In begroting 2024 reeds een structurele stelpost onderuitputting opgenomen van € 1 miljoen structureel, dit is nu geen nieuwe keuze. In 2025 is hiervoor reeds € 529.000 dekking gevonden. In de jaren vanaf 2026 is er structureel € 74.000 dekking/ onderuitputting gevonden. Het restant in te vullen bedrag bedraagt per 2026: € 926.000.
19	ChristenUnie	60	Doorbelasting overhead aan Afval- en Rioolheffing. In de tekst lijkt te staan dat er geen overhead werd toegerekend aan de betreffende posten. Is dit juist?	Dat klopt. Vanaf het jaar 2025 wordt conform de beschreven methodiek overhead toegerekend aan de afval en rioolheffing. Terwijl dit in de financiële verordening wel was opgenomen, werd dit de afgelopen jaren niet toegepast.
20	ChristenUnie	60	Als het antwoord op de voorgaande vraag bevestigend is, wat is dan het effect op de betreffende heffingen.	Voor de afvalstoffenheffing betekent dit een toename van het tarief van ca € 9. Voor de rioolheffing betekent dit een toename van ca € 2 voor het eigenaarstarief en € 2 voor het gebruikerstarief.
21	ChristenUnie	60	Als het antwoord op de voorgaande vraag ontkennend is, wat is dan het effect van de gewijzigde berekeningsmethode op de overhead voor de betreffende heffingen.	zie antwoord op vraag 19 en 20

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
22	ChristenUnie	67	Waarom wordt alleen verwezen naar de signaalwaarde van de VNG voor de schuldquote? In de Kadernota is immers een bandbreedte opgenomen.	Zie vraag 12
23	ChristenUnie	68	Wanneer is het onderzoek naar de Haastrechtse brug klaar? Wanneer is duidelijk of de brug vervangen moet worden?	Uitgangspunt is dat de brug gerenoveerd wordt. Uit verschillende onderzoeken tijdens het opstellen van het ontwerp (o.a. bodem- en funderingonderzoek, betononderzoek) blijkt dit ook te kunnen. Het ontwerp is nog niet definitief, maar het verwachting is dat de renovatie werkzaamheden medio 2025 kunnen aanvangen. De kans dat we de brug moeten gaan vervangen in plaats van renoveren is deze fase van het project klein.
24	ChristenUnie	70	Bij de berekening van het weerstandsvermogen wordt rekening gehouden met de beschreven risico's in bijlage 6.4. Daar wordt het risico van de grondpositie door deelname in het vijfde dorp niet genoemd. Is dit risico wel of niet meegenomen bij de berekening van het weerstandsvermogen in paragraaf 4.2.3.2? Zie ook de tekst op pagina 94 onder 4.7.6.1.7.	Dit risico is niet meegenomen bij de berekening van het weerstandsvermogen, omdat dit nog onderwerp van studie is (zie p. 94).
25	ChristenUnie	71	De reserve Groot onderhoud vastgoed wordt naar alle waarschijnlijkheid vanaf 2025 weer aangemerkt als een voorziening. Wat is het effect van deze wijziging op de solvabliteit zoals gepresenteerd in de tabel onder 4.2.4.1?	Het effect is een daling van het eigen vermogen van €2,5 miljoen en een stijging van de voorzieningen, wat een effect heeft op de solvabiliteit van 0,5%. Hierdoor daalt de solvabiliteit zoals gepresenteerd in de grafiek onder 4.2.4.1 van 21,4% naar 20,9%.
26	ChristenUnie	91	Groenalliantie Midden Holland: In de tekst wordt aangegeven dat er in 2024 meer duidelijkheid kan worden gegeven hoe de financiële bijdrage van de provincie er uit gaat zien. Is die duidelijkheid er inmiddels of wanneer wordt deze verwacht?	Momenteel is er nog niet alles duidelijk over de financiële bijdrage van de provincie. De begroting van de provincie is bekend, maar moet nog worden vastgesteld door Provinciale Staten. Er lijken middelen beschikbaar te komen, maar er is nog geen duidelijkheid over de regeling die de provincie gaat hanteren nadat de huidige regeling voor de schappen stopt.
27	ChristenUnie	99	Terugtrekkende particuliere verhuurders in Gouda: Is er zicht op hoeveel huurwoningen aan de voorraad huurwoningen worden onttrokken en/of niet meer worden gebouwd door de beschreven effecten?	De gemeente heeft eind 2023 de particuliere huurvoorraad in Gouda in beeld laten brengen door Realstats. De resultaten zijn op 5 maart 2024 met de raad gedeeld. Dit onderzoek willen we periodiek actualiseren. In 2025 starten we met de eerste actualisatie. Daarna kunnen we nader aangeven welke ontwikkelingen we in de particuliere huursector in Gouda zien.
28	ChristenUnie	100	Duurzaamheidsfonds: Voor welk bedrag zijn er inmiddels leningen uitgezet?	Een aanvraag voor een bedrag van € 91.000 is goedgekeurd en verstrekt. Een aanvraag voor een bedrag van € 250.000 is goedgekeurd en loopt, in afwachting van verstrekking door SVn.
29	Gem.bel. Gouda	10	Welk totaalbedrag hebben de inwoners van Gouda vorig jaar, na het aangenomen amendement, bespaard op de woonlasten?	Ongeveer € 25.
30	Gem.bel. Gouda	13	Wat zijn de financiële gevolgen van de vernieuwing van de Economische Agenda voor de komende jaren?	Het werkbudget (€ 60.000) en de bijdrage voor de programmamanager van Gouda Onderneemt (€ 50.000) is structureel in de meerjarenbegroting opgenomen. Bij de nieuwe Economische Agenda wordt bekeken in hoeverre deze budgetten toereikend zijn.
31	Gem.bel. Gouda	13	Hoe wordt de effectiviteit van het StartUp Gouda-netwerk gemeten?	Een netwerk opbouwen kost tijd. De bezoekersaantallen van het StartUp Café worden bijgehouden met speciale aandacht voor hoeveel bezoekers terugkeren.
32	Gem.bel. Gouda	13	Wat zijn de totale kosten voor het onderhoud en de verduurzaming van schoolgebouwen onder de tweede tranche van het Integraal Huisvestingsplan (IHP)?	De totale kosten voor de tweede tranche zijn nu nog niet bekend. Het plan met bijbehorende budgetten voor de tweede tranche IHP is momenteel in ontwikkeling, streven is dat de raad hierover in 1e kwartaal 2025 een besluit kan nemen.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
33	Gem.bel. Gouda	13	Welke KPI's worden gebruikt om de voortgang van het terugdringen van laaggeletterdheid te volgen?	Er wordt ingezet op een jaarlijkse afname van 1% van laaggeletterdheid. De grootte van de doelgroep laaggeletterden wordt landelijk gemeten. Er zijn geen recente cijfers. Nieuwe cijfers worden eind 2024 verwacht. De gemeente Gouda meet de effectiviteit van het terugdringen van laaggeletterdheid op twee manieren: het aantal trajecten basisvaardigheden wordt geteld en er wordt gekeken naar de de impact van deze trajecten. Dit wordt gedaan met behulp van een impactmeting. In de impactmeting is zichtbaar dat de trajecten een positief effect hebben op taalvaardigheden, de positie in de samenleving, financiële vaardigheden en de positie op de arbeidsmarkt.
34	Gem.bel. Gouda	13	Hoeveel jongeren zijn er sinds 2022 daadwerkelijk uit de werkloosheid gehaald en wat is de financiële impact hiervan?	Dit is lastig aan te geven, omdat er jongeren aan het werk zijn gegaan, maar er zijn ook jongeren werkloos geworden. Het gaat om jongeren met en zonder uitkering: uitstroom naar school of werk is maatwerk waardoor de financiële impact niet is aan te geven. Het totaal aantal werkloze jongeren is vanaf 2022 gestegen van 259 naar 284 in april 2024. Deze stijging is landelijk te zien.
35	Gem.bel. Gouda	13	Wat is de verwachte financiële last van de projecten binnen Campus Gouda en hoe worden deze gefinancierd?	De huidige financiering vindt plaats uit eigen exploitatiemiddelen, uit subsidies (met name vanuit de provincie) en inkind-bijdragen van diverse partners. Dit telt bij elkaar op tot een bedrag van ruim € 800.000.
36	Gem.bel. Gouda	18	Wat zijn de exacte kosten en baten van het Gouds Isolatieprogramma voor 2025?	De invulling van het Gouds Isolatieprogramma voor 2025 moet nog worden uitgewerkt en zal onderdeel worden van de uitvoeringsstrategie. Vanaf begin volgend jaar wordt gestart met een meerjarige collectieve ontzorgingsaanpak gericht op het isoleren van koopwoningen. Eigenaren worden geholpen van advisering tot uitvoering inclusief subsidies voor bepaalde subdoelgroepen. Hiervoor heeft de gemeente geld ontvangen vanuit de SpUk Lokale Aanpak Isolatie (€ 1,3 mln) en wordt in oktober 2024 nog eens € 2,3 mln aangevraagd. Koopwoningeigenaren met een lagere WOZ-waarde dan € 331.000 en/of slechte geïsoleerde woning (lager dan energielabel C of twee slecht geïsoleerde bouwdelen) worden met dit geld ondersteund. De SpUk-gelden moet resp. uiterlijk december 2026 en december 2027 zijn uitgegeven. Bewoners kunnen, afhankelijk van het aantal en soort maatregelen, enkele honderden tot wel € 2.000 besparen op de energierekening (bron: Milieucentraal).
37	Gem.bel. Gouda	18	Welke investeringen zijn nodig voor de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed tot 2030?	In de vastgestelde routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed is in de periode 2024 tot 2030 een investeringsbedrag van € 27,2 miljoen opgenomen voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. De investeringen worden ingezet voor verduurzamingsprojecten. In bijlage 4 van de routekaart is de planning voor deze projecten opgenomen.
38	Gem.bel. Gouda	18	Wat zijn de verwachte jaarlijkse kostenbesparingen door de uitvoering van het klimaatadaptief beleid in de komende vier jaar?	In het Gemeentelijk Rioleringsplan 2018- 2023 is vastgesteld dat klimaatadaptatie als integraal onderdeel wordt opgenomen bij werken in de openbare ruimte. In het Water- en Rioleringsprogramma 2024 - 2028 is deze ambitie overgenomen. Er worden echter geen autonome maatregelen voor klimaatadaptatie uitgevoerd of naar voren getrokken voor klimaatadaptatie alleen. Er is geen apart klimaatadaptief beleid dus kosten zijn niet gekwantificeerd. Kostenbesparing is niet het doel van klimaatadaptatie, maar kan een bijproduct zijn.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
39	Gem.bel. Gouda	18	Welke maatregelen worden genomen om netcongestie aan te pakken in relatie tot de warmtetransitie?	Het college heeft besloten om in de uitvoering van de warmtetransitie voorlopig meer focus aan te brengen op isoleren, besparen, een 'klaar voor aardgasvrije gebouwde omgeving' en het eindbeeld van een individuele aardgasvrije oplossing (en kleine-collectieve oplossingen daar waar ze ontstaan in de stad). Deze focus wordt nu uitgewerkt in een uitvoeringsstrategie waarvoor uw raad op 16 september 2024 in een werksessie heeft meegedacht over de kaders. Het ontwikkelen van de uitvoeringsstrategie gebeurt in overleg met Stedin, zodat netcongestie voortdurend in beeld is. Daarnaast worden door Stedin in de stad trafostations bijgeplaatst die bijdragen aan een toekomstbestendig elektriciteitsnet voor Gouda. Tot slot is een eerste bedrijventerrein gestart met onderzoek naar de mogelijkheden van een energiehub om het elektriciteitsnet te ontlasten.
40	Gem.bel. Gouda	18	Wat is het budget voor de ecologische maatregelen die worden genomen op bedrijventerreinen?	Er is algemeen budget voor het stimuleren van vergroening van bedrijventerreinen bijvoorbeeld door extra inzet parkmanagement: jaarlijks € 30.000. Daarnaast is er vanuit het Groenfonds € 70.000 beschikbaar voor bedrijventerrein Gouwespoor. Er wordt momenteel een plan gemaakt om dit terrein te vergroenen. Het groenfonds is beschikbaar voor de vergroening van openbaar terrein. De gemeente helpt ondernemers bij het aanvragen van subsidie voor maatregelen op eigen terrein.
41	Gem.bel. Gouda	18	Op welk termijn wordt er beleid ontwikkeld voor een gezondere leefomgeving (in aansluiting op het Schone Lucht Akkoord)?	De omgevingswet biedt de gemeente meer en nieuwe mogelijkheden om een gezondere leefomgeving te realiseren. In 2025 zal bekeken worden hoe we hiervan in Gouda gebruik van willen maken ter uitwerking van de hoofdkeuze “gezonde-groene leefomgeving” uit de Omgevingsvisie en tegen de achtergrond van de huidige kwaliteit van de leefomgeving.
42	Gem.bel. Gouda	24	Welke stappen zijn reeds ondernomen om alle ondernemers goed te laten 'landen' richting de ZES?	In de raadsmemo die voor 1 november aan de raad wordt gestuurd, is een uitgebreide analyse en toelichting op de stand van zaken omtrent ZES terug te vinden.
43	Gem.bel. Gouda	25	Hoeveel sociale huurwoningen worden er precies gebouwd in Westergouwe, en wat is het budget voor dit project?	De bouwopgave in Westergouwe is in verschillende fasen opgedeeld. Fase 1 en 2 zijn al opgeleverd, daarin zijn 121 sociale huurwoningen opgenomen. Fase 3 is momenteel in aanbouw, daarin zijn 194 sociale huurwoningen voorzien. Een deel hiervan is al in aanbouw, voor een ander deel geldt dat dit op korte termijn zal gebeuren. In fase 3b zijn 162 sociale huurwoningen voorzien, in fase 4 en 5 zijn vooralsnog 360 sociale huurwoningen gepland. Op dit moment is de planning dus dat nu nog ca 716 sociale huurwoningen gaan worden gerealiseerd in Westergouwe, waarmee het totaal op 836 sociale huurwoningen komt. Deze fases - en het stadium waarin deze zich bevinden - bieden echter nog ruimte dit aantal verder op te hogen, conform het streven om ook in Westergouwe meer betaalbaar programma te realiseren. Hier wordt dan ook volop inzet op gepleegd door de gemeente. De woningcorporaties ontwikkelen en realiseren de sociale huurwoningen. Vanuit de gemeente is daarvoor geen budget nodig.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
44	Gem.bel. Gouda	25	Welke financiële risico's zijn verbonden aan de uitvoering van het Verkeerscirculatieplan	Het grootste financiele risico zijn de alsmaar stijgende bouwkosten, waardoor aanbestedingen duur uitvallen. Dit maakt dat er wellicht minder projecten uitgevoerd kunnen worden, of er extra geld nodig is. Een ander risico is dat er bepaalde afspraken zijn gemaakt over de uitvoering van projecten in relatie met subsidies die vanuit rijk en provincie beschikbaar zijn gesteld. Als projecten worden uitgesteld als gevolg van volgordelijkheid of meer benodigde voorbereidingstijd , is het risico dat niet meer aan de subsidievoorwaarden kan worden voldaan en de subsidie lager of niet wordt toegekend.
45	Gem.bel. Gouda	25	Wat zijn de kosten voor de uitvoering van de mobiliteitshub bij Klein Amerika?	De raming is op dit moment € 70.000.
46	Gem.bel. Gouda	25	Welke financiële middelen worden gereserveerd voor de uitbreiding van woonwagenstandplaatsen?	Conform aanvraag 1e berap 2023 is voor de uitbreiding met vijf plekken op de EMT een investeringsbudget toegekend van €1.150.000. Daarnaast worden mogelijkheden voor standplaatsen op Westergouwe onderzocht.
47	Gem.bel. Gouda	25	Hoe wordt de 33% sociale huur bij nieuwe bouwprojecten gewaarborgd als de financiële haalbaarheid onder druk komt te staan?	Minimaal 33% sociale huur en 20% middenhuur (of evt betaalbare koop) zijn de programmatische uitgangspunten voor nieuwbouwprojecten. Initiatiefnemers van nieuwe bouwprojecten kennen als het goed is deze uitgangspunten. Als de financiële haalbaarheid van een project onder druk komt te staan zal bekeken worden wat nodig is om wel voldoende betaalbare woningen gerealiseerd te krijgen op de betreffende locatie. Daarbij kan vaak zowel bij initiatiefnemer als eventueel bij gemeente aan verschillende knoppen gedraaid worden. Dit is onderdeel van de onderhandelingen in een project. Als realisatie van het betaalbare programma (sociale huur + middenhuur/betaalbare koop) niet haalbaar of wenselijk is op betreffende locatie is de volgende stap om te kijken of initiatiefnemer dit elders in de gemeente kan compenseren. Als ook dat niet lukt is er de mogelijkheid tot afkopen, als het college daar mee instemt.
48	Gem.bel. Gouda	25	Wat zijn de kosten voor de implementatie van het nieuwe parkeerbeleidsplan en de invoering van gereguleerd parkeren?	De personele kosten drukken voor een groot deel op het jaar 2024, voor een deel op 2025. Daar is in de 2e Berap over gerapporteerd en daar is binnen de exploitatie dekking voor. De kosten van de invoering van het gereguleerd parkeren in "nieuwe" gebieden hangen sterk samen met de keuzes die gemaakt worden, op basis van de scenariovoorkeur van de bewoners. Er is nog geen uitvraag gedaan bij bijvoorbeeld de leverancier van parkeerautomaten.
49	Gem.bel. Gouda	25	Wat zijn de verwachte kosten van de doorfietsroutes en hoe worden deze gefinancierd?	De verwachte kosten voor de doorfietsroute Alphen-Bodegraven voor Gouda zijn circa € 1 miljoen, en voor de route Bodegraven-Gouda € 1,5 miljoen. De kosten worden gefinancieerd uit het budget dat beschikbaar is in de eerste tranche van het VCP.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
50	Gem.bel. Gouda	25	Hoeveel wordt er geïnvesteerd in de energietransitie van woningen naar een aardgasvrije leefomgeving?	Gemeente Gouda heeft vanaf volgend jaar een meerjarige ontzorgingsaanpak met betrekking tot isoleren voor koopwoningeigenaren. Eigenaren kunnen daarnaast subsidie ontvangen tot wel € 3.000 voor het isoleren van de woning afhankelijk van doelgroep. Deze subsidie wordt gefinancierd vanuit de SpUk Lokale Aanpak Isolatie. Komend jaar zal worden onderzocht of de doelgroep, het bedrag en de aanpak kan worden uitgebreid. Daarnaast heeft de gemeente een subsidie tot € 20.000 voor buurtinitiatieven gericht op het opzetten van een project met buren (bewoners of bedrijven) om bijvoorbeeld minder energie te gaan gebruiken of juist om duurzame warmte op te wekken.
51	Gem.bel. Gouda	30	Wat zijn de kosten van de Lokale Inclusie en Diversiteitsagenda voor de komende vier jaar?	Het budget voor het lokale inclusiebeleid in programma 4 bedraagt in 2025 en 2026 € 271.500 en in 2027 en 2028 € 251.500.
52	Gem.bel. Gouda	30	Hoeveel wordt er geïnvesteerd in het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA)?	De gemeente ontvangt in 2025 € 1.235.507 van het Rijk. Dit is onderverdeeld in verschillende, geoormerkte thema's. Dit totale bedrag wordt besteed aan de uitvoering van de deelplannen van het Gezond en Actief Leven Akkoord. Het college heeft de gemeenteraad op 24 juni 2024 geïnformeerd over de Uitvoeringsagenda GALA 2024-2026.
53	Gem.bel. Gouda	30	Wat is het budget voor de Buurt aan Zet-projecten in Oud Achterwillens?	Op 12 juni 2024 heeft de raad goedkeuring gegeven aan de onttrekking van €537.600 aan de reserve wijkontwikkeling voor de periode 2024-2026. Het budget voor de Buurt aan Zet-projecten voor 2025 is €100.000.
54	Gem.bel. Gouda	30	Hoe worden de kosten van de intensivering van de jeugdzorg beheerst en wat zijn de verwachte besparingen?	Het beheersen van de kosten van de jeugdzorg is een complexe opgave. Het college stuurt hierop sinds 2021 via het meerjarige programma Sturen op zorg voor nu en straks. In 2025 wordt in ieder geval ingezet op nauwere samenwerking met de externe verwijzers, om waar mogelijk af te schalen naar goedkopere vormen van gecontracteerde zorg of voorliggende voorzieningen. Daarnaast werkt het college aan een aanvullend maatregelenpakket om de kosten voor de jeugdzorg in te perken. In het 1e kwartaal 2025 gaat het college hierover met de raad in gesprek (zie hiervoor ook het raadsmemo van 17 september met dossiernummer 8572). In het algemeen laat de opbrengst van (extra) maatregelen zich lastig kwantificeren. Waar mogelijk wordt dit in het extra maatregelenpakket wel nader uitgewerkt.
55	Gem.bel. Gouda	30	Wat zijn de kosten van het vergoeden van gedupeerden van de Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek?	De kosten voor het uitvoeren van de Wet Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek zijn nog onbekend. Het Rijk kiest voor een vaste tegemoetkoming. De hoogte van de tegemoetkoming wordt ieder jaar bij ministeriële regeling vastgesteld. Gemeenten ontvangen jaarlijks financiering via een decentralisatie-uitkering. Hierin zijn ook uitvoeringskosten opgenomen.
56	Gem.bel. Gouda	30	Hoe worden de kosten van de samenwerking met externe verwijzers binnen de jeugdzorg gefinancierd?	De kosten voor samenwerking met de huisartsen in de jeugdzorg worden gefinancierd uit zowel het personeelsbudget van de gemeente en het jeugdzorgbudget. Voor de intensivering van de samenwerking met gecertificeerde instellingen zijn nog geen middelen gereserveerd, omdat er nog onderzoek loopt naar de beste manier om deze samenwerking te verbeteren.
57	Gem.bel. Gouda	34	Welk budget wordt beschikbaar gesteld voor het Volwassenenfonds in 2025?	Dat is net als in voorgaande jaren € 50.000 (exclusief de gebruikelijke indexering).

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
58	Gem.bel. Gouda	35	Wat zijn de totale kosten voor de renovatie en verbouwing van het Stadhuis?	De totale geraamde investering bedraagt € 13.4 mln. Zie hierover ook het betreffend raadsvoorstel, zoals vastgesteld op 1/11/2023. Er wordt nog ingezet op subsidieverwerving. Zie hierover ook het voortgangsmemo d.d. 11/9/2024.
59	Gem.bel. Gouda	35	Hoeveel wordt er geïnvesteerd in de uitvoering van de Historische Lintenvisie?	In de begroting is daar een bedrag voor opgenomen van € 40.000.
60	Gem.bel. Gouda	35	Wat is het budget voor het realiseren van de Skills Garden in Westergouwe en de buitengymzaal in Korte Akkeren?	Voor het realiseren van het gehele terrein bij het voorzieningencluster is één budget beschikbaar. Dit is door de verwevenheid van werkzaamheden niet geheel uitsplitsbaar. Voor de buitengymzaal in Korte Akkeren is nog geen ontwerp, geen begroting en dus ook geen cocnreet budget. Dekking zit in de bestaande middelen sport in de buitenruimte.
61	Gem.bel. Gouda	35	Welke financiële middelen worden ingezet om het cultuuraanbod voor jongeren te vernieuwen?	Hiervoor wordt ook in 2025 de SPUK Jongerencultuur ingezet.
62	Gem.bel. Gouda	35	Wat zijn de totale kosten voor het versterken van het merk Gouda door middel van het Samenwerkingsprogramma Binnenstad?	Het versterken van het merk Gouda valt onder de strategie stadsmarketing Gouda en niet onder het Samenwerkingsprogramma Binnenstad. Het beschikbare budget is € 200.000 t/m 2025, voor de jaren daarna is € 100.000 beschikbaar. Dit wordt ingezet bij start van de uitvoering van de strategie stadsmarketing. Acitiviteiten die hieronder vallen zijn onder meer: merkversterkende initiatieven ondersteunen en uitlichten, merkworkshops voor partners in de stad, projecten gericht op de verbondenheid van bewoners en het economisch profiel van Gouda ontwikkelen en uitdragen.
63	Gem.bel. Gouda	41	Wat is het budget voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit?	Dat bedraagt € 188.000.
64	Gem.bel. Gouda	41	Hoeveel wordt geïnvesteerd in het tegengaan van woninginbraken in 2025?	Dit is niet als zodanig gespecificeerd in de begroting.
65	Gem.bel. Gouda	41	Wat zijn de kosten van de preventieve maatregelen tegen cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit?	Idem (zie vraag 64).
66	Gem.bel. Gouda	41	Hoeveel wordt er uitgegeven aan de interventies zoals de Dealbreakers en de Persoonsgerichte Aanpak Lokaal?	Idem (zie vraag 64).
67	Gem.bel. Gouda	41	Wat zijn de financiële middelen die worden gereserveerd voor de inzet van jeugdboa's?	Vanuit het Bestuursakkoord is 2.4 fte BOA-capaciteit structureel 'beschikbaar' gesteld. Deze capaciteit is vertaald naar personeelsbudget. Er is daarmee geen sprake van reservering, de lasten zijn begroot in de reguliere exploitatie.
68	Gem.bel. Gouda	41	Wat zijn de kosten voor het implementeren van de aanbevelingen uit de fenomeenanalyse met betrekking tot polarisatie, extremisme en radicalisering?	Hoe de aanbevelingen worden geïmplementeerd wordt beschreven in het IVB Actieplan 2025 wat de raad in 1e kwartaal 2025 zal toekomen. Afhankelijk daarvan zal een bedrag worden gealloceerd.
69	Gem.bel. Gouda	46	Wat zijn de kosten van het opzetten van het regiobureau Midden-Holland?	Op dit moment is er nog geen begroting voor het opzetten van het regiobureau. Wel is binnen de begroting van de Regio Midden-Holland € 85.000 beschikbaar om een start te maken. Dit is onder meer nodig voor de inzet van een kwartiermaker. Daarnaast zijn er reserves beschikbaar welke na een onttrekkingsbesluit door het bestuur ingezet kunnen komen. Vooralsnog is dit niet aan de orde.
70	Gem.bel. Gouda	46	Hoeveel financiële middelen worden gereserveerd voor de burgerinitiatieven zoals de GoudApot?	Het bedrag voor GoudApot in de begroting is € 285k . Andere burgerinitiatieven worden gefinancierd uit tal van begrotingsposten in het sociaal domein; daar kan dus geen exact bedrag op worden geplakt.
71	Gem.bel. Gouda	46	Wat zijn de kosten voor de uitvoering van de startnotitie participatie?	De kosten voor uitvoering van de Startnotitie participatie zijn conform het door de raad gekozen scenario 3: € 543.000 structureel en € 270.000 incidenteel.
72	Gem.bel. Gouda	46	Op welke wijze wordt de burgerinzet gewaarborgd?	Door het continueren van de bestaande initiatieven en het uitvoeren van de door de raad vastgestelde Startnotitie participatie.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
73	Gem.bel. Gouda	46	Op welke vlakken heeft de burger adviesrecht en waar instemmingsrecht?	Op verschillende beleidsterreinen zijn er adviesraden waar burgers deel van uitmaken, zoals de Goudse Cliëntenraad, de Goudse Adviesraad Sociaal Domein, de Goudse Adviesraad voor mensen met een Beperking en de Adviescommissie Omgevingskwaliteit. Ook is er een Groenraad in ontwikkeling. Daarnaast zijn burgers georganiseerd in wijkteams, die verbindingen binnen onze wijken leggen. Bij ruimtelijke initiatieven op basis van de Omgevingswet is de mate van participatie afhankelijk van omvang en/of impact van het initiatief. Zie de Startnotitie participatie en de Leidraad particpatie bij ruimtelijke initiatieven op basis van de Omgevingswet: https://gouda.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/0b86adbf-bc2a-4fa3-88e6-610ac689df6c (raadsvergadering 10 april 2024).
74	Gem.bel. Gouda	46	Op welke manier, en welke mate, wordt de burger bij de opstart van processen betrokken?	In de door de raad vastgestelde Startnotitie participatie staan de uitgangspunten hiervan beschreven. We proberen burgers zo vroeg mogelijk bij beleidsvorming te betrekken. Zo is er een stadsconferentie georganiseerd over het armoedebeleid en met die input is de beleidsnotitie opgesteld.
75	Gem.bel. Gouda	46	Wat is het budget voor het versterken van de samenwerking met de netwerksamenwerking Alphen-Gouda-Woerden?	Er wordt in de begroting 2025-2028 geen aanvullend budget gevraagd voor versterking van de netwerksamenwerking Alphen-Gouda-Woerden. Wel wordt door focus in de netwerksamenwerking aan te brengen, ingezet op het versterken van (de samenwerking in) het Groene Hart. Met name op het gebied van circulaire economie en recreatie en groen. Hierbij wordt samengewerkt met onder meer mede-overheden, bedrijfsleven en onderwijs.
76	Gem.bel. Gouda	54	Wat zijn de verwachte baten en lasten voor de algemene dekkingsmiddelen in 2025?	Zie ook de betreffende tabel op pagina 57 van de begroting. In 2025 bedragen de lasten € 2,831 miljoen en de baten € 251,217 miljoen.
77	Gem.bel. Gouda	54	Hoe wordt het dalende weerstandsvermogen van €32 miljoen naar €25 miljoen in 2028 gecompenseerd?	Er vind geen compensatie plaats. Volgens de huidige cijfers blijft het beschikbare weerstandsvermogen de komende vier jaren voldoen aan de minimale weerstandsnorm, die we als gemeente hebben bepaald. In het kader van het actualiseren van de nota risicomanagement wordt op dit moment nagedacht over keuzes die in relatie tot het beschikbaar en benodigd weerstandsvermogen kunnen worden gemaakt.
78	Gem.bel. Gouda	55	Welke risico’s worden er geïdentificeerd met betrekking tot de financiering van de investeringen in kapitaalgoederen?	De volgende risico's worden geïdentificeerd met betrekking tot de financiering van investeringen in kapitaalgoederen bij de gemeente: Renteontwikkelingen: Stijgende rente kan de financieringslasten verhogen. (zie ook p.142) Hoge schuldenlast: Een hoge schuldquote kan de flexibiliteit voor nieuwe leningen beperken. Te hoge financiering: kan de exploitatie zwaar belasten, waardoor de financiële ruimte van de gemeente onder druk komt te staan. Dit kan leiden tot moeilijkheden bij het betalen van lopende kosten en toekomstige investeringen.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
79	Gem.bel. Gouda	55	Wat zijn de kosten voor het verhogen van de belastingen in 2025 en welke maatregelen worden genomen om dit te beperken?	Het verhogen van de belastingen leidt niet direct tot hogere kosten. De kosten om de belastingen door de BSGR te laten innen zoals personele en materiële kosten die verband houden met de oplegging, inning, afhandeling van bezwaarschriften en de kosten van de uitvoering van de Wet WOZ stijgen wel als gevolg van inflatie, cao, wetgeving etc. Qua maatregelen om de kosten te beperken, moet gedacht worden aan de motie die mede door Gouda is ingediend tot tweejaarlijkse herwaardering WOZ, voorlichting over de WOZ-waarde om bezwaren van NCNP-bureaus te verminderen, het standaardiseren van belastingen om de uitvoeringskosten te verminderen.
80	GV		De ambitie van de gemeente om in 2040 CO2 neutraal te zijn heeft ook grote financiële consequenties voor de inwoners. Veel inwoners zullen tussen de 40.000 en 60.000 euro moeten investeren. Wanneer de gemeente dit echt wil realiseren, is het van belang dat de gemeente zo snel mogelijk de inwoners hierover actief informeert, zodat zij bij hun financiële plannen rekening mee kunnen houden. Wanneer en op welke wijze bent u voornemens dit te gaan doen ?	De investering voor inwoners is niet afhankelijk van de ambitie om in 2040 CO2 neutraal te zijn en sterk afhankelijk van het type woning. Mochten inwoners tegen dergelijke investeringen aankijken, dan kunnen ze daarvoor terecht bij het landelijke Warmtefonds dat tegen zeer gunstige voorwaarden leningen verstrekt. Bewoners worden al een aantal jaar onder de noemer Maak Gouda Duurzaam geïnformeerd over de mogelijkheden. Dit gebeurt via de Duurzame Markt, nieuwsbrieven, campagne in de stad en op de socials. Bewonersinitiatieven worden financieel ondersteund en individuele bewoners kunnen vanaf volgend jaar gebruik maken van meerjarige ontzorgingsaanpak gericht op isoleren, waarbij bewoners worden geholpen met advisering, financiering (incl. subsidie), het aanvragen en beoordelen van offertes, uitvoering en nazorg. De uitvoeringsstrategie energietransitie zal deze acties in een breder kader plaatsen en meer scherpte geven zodat alle bewoners van Gouda een handelingsperspectief hebben.
81	GV	17	De ambitie van de gemeente is hoog ten aanzien van duurzaamheid (CO2 neutraal in 2040). Dit is een nobel streven, maar brengt ook risico's met zich mee die voor een deel ook financieel zijn. Financiële risico's hebben te maken met kostenoverschrijdingen vanwege grote onzekerheden, ongunstige contracten met leveranciers (ongunstige voorwaarden), mislopen subsidies, etc. Ook is de kans aanwezig dat nieuwe technologieën nog niet volledig volwassen of betaalbaar en is het energienetwerk niet altijd snel genoeg voorbereid. Ook kan het voorkomen dat lokale bedrijven niet snel genoeg kunnen overschakelen naar duurzame alternatieven, hetgeen kan leiden tot economische schade. Kan inzicht worden gegeven hoe de aanpak omgaat met deze risico's en welke strategieën worden gehanteerd om deze risico's te beheersen.	Aan de hand van de integrale aanpak en de overkoepelende sturing op de verduurzamingsdoelstellingen worden de diverse stakeholders tijdig betrokken om capaciteit vrij te maken, de laatste technologieën toe te passen en te anticiperen op de veranderingen in de omgeving. De routekaart verduurzaming vastgoed wordt iedere vier jaar geactualiseerd om het behalen van de doelstellingen te bewaken, bij te sturen waar nodig en daarbij wordt er rekening gehouden met risico's. Tot op heden zijn er geen voorbeelden te noemen van de beschreven (financiële) risico's. De gekozen integrale objectaanpak leent zich juist goed om in aanmerking te komen voor de subsidieregeling DUMAVA.
82	GV	18	Hoe gaan we de de goudse koopwoningen volledig gasvrij krijgen voor 2040? Bij Doelstelling 3 op bladzijde 18 lezen we slechts dat er een programma is met klusers om energielabels D, E, F en G op een hoger nivio te krijgen, hoe gaan we de bewoners helpen op het nivio te komen dat het 'gas eraf' kan? Dus minimaal Energielabel A.	Zie het antwoord op vraag 80.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
83	GV	18	Bij doelstelling 3 wordt aangegeven dat via de gemeente Gouda leningen kunnen worden verstrekt vanuit het duurzaamheidsfonds; -Tegen welk rentepercentage worden deze leningen verstrekt ? -Wat is de hiervoor geldende marktrente ? -Tegen welk rentepercentage leent de gemeente zelf ? -Kunnen ook particuliere woningeigenaren hiervan gebruik maken ?	Het rentepercentage duurzaamheidslening is op dit moment 2,25%. Dat varieert per (commerciele) aanbieder, rente ligt hoger dan de gehanteerde 2,25%. Gouda hanteert een omslagrente en rekent niet (ook niet intern) met een actueel rentepercentage voor aan te trekken gelden. Het omslagpercentage bedraagt op dit moment 1,9% Particuliere woningeigenaren vallen niet in de doelgroep, afgezien van kleine VvE's (zie verordening duurzaamheidsfonds Gouda, vastgesteld door de gemeenteraad op 27-09-2023).
84	GV	18	Op welke manier krijgen de bewoners van sociale huur hulp bij het bereiken van een hoger nivio van het energielabel?	Woningcorporaties hebben in de nationale prestatieafspraken vastgelegd dat zij uiterlijk in 2028 al hun woningen - afgezien van een aantal uitzonderingsgevallen - hebben gerenoveerd naar minimaal energielabel D. Gemeente Gouda heeft aanvullend prestatieafspraken met hen gemaakt waarin is afgesproken dat zij het grootste deel al tijdens de raamovereenkomst (die loopt tot en met 2026) uitfaseren. Ook zijn afspraken gemaakt over het aardgasvrij en toekomstklaar maken van de woningen. Daarnaast is een convenant ter bestrijding van energiearmoede opgesteld met de woningcorporaties waarbij de gemeente geld beschikbaar heeft gesteld om renovatie met betrekking tot energiebesparing die niet op de korte termijn kan worden opgepakt toch kan worden uitgevoerd. Daarmee wordt eveneens versnelling beoogd.
85	GV	24	Op welke termijn komt het herinrichtingsplan voor de Nieuwe Veerstal?	De verwachting is dat deze begin 2025 in de raad komt.
86	GV	24	Wat voor vorm krijgt de mobiliteitshub bij Klein Amerika?	Er is nog geen ontwerp voor de herinrichting van het Leo Vromanpark. In de ontwerpfase wordt de mobiliteitshub meegenomen. Momenteel wordt gedacht aan het verbeteren van de R-net halte, waarbij ook plek komt voor deel(bak)fietsen en mogelijk een pakketkluis. Daarnaast wordt het aantal deelautoplekken op Klein Amerika uitgebreid. Er wordt getracht dit zoveel mogelijk met elkaar te verbinden door middel van een uniforme uitstraling en goede zichtbaarheid.
87	GV	27	Wanneer is de distributiehub voorzien.	In de raadsmemo die voor 1 november wordt verzonden, is een uitgebreide analyse en toelichting op de stand van zaken omtrent ZES terug te vinden, inclusief de mogelijke distributiehub.
88	GV	34	Op welke manier blijft/wordt het stadhuis aantrekkelijk voor toeristen?	Het stadhuis wordt komende jaren verbouwd. In zowel het vastgoed als gebruik wordt het stadhuis hierdoor aantrekkelijk gemaakt voor inwoners en bezoekers van buiten. Ten eerste door het beter zichtbaar én toegankelijk maken van de entree gebieden. En door het toevoegen van een nieuw programma, waardoor inwoners en bezoekers van buiten op verschillende manieren kunnen leren over hoe Gouda al jarenlang eigenzinnig samenleeft. Met deze investering willen we het cultuurhistorisch profiel van Gouda en alle attracties op dit vlak steviger positioneren, juist ook voor externe bezoekers zoals toeristen. Zie ook het door de raad vastgestelde concept voor de herontwikkeling.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
89	GV	29	3.4.1, doelstelling 1, punt 3: Er staat begeleiden van statushouders op gebied van taal, participatie, gezondheid en zelfredzaamheid. Hierbij gebruik maken van lokale partners en ondernemers. Vraag: De Gezondheidszorg in Gouda is momenteel al zeer overbelast. Hoe kan dit punt in de praktijk gerealiseerd worden? Welke zorg gaan we minderen om dit te realiseren?	Voor de begeleiding naar taal, participatie en zelfredzaamheid is voor statushouders een apart aanbod georganiseerd en daardoor doet deze groep geen beroep op de (reguliere) zorg in Gouda. Statushouders maken net als andere inwoners gebruik van de reguliere gezondheidszorg waarbij Vluchtelingenwerk statushouders helpt bij het vinden van een huisarts zodra zij zich in Gouda vestigen. De gemeente Gouda heeft vanuit de inburgering extra aandacht voor de mentale gezondheid van statushouders. Daarvoor is aanvullend aanbod ingekocht bij Vluchtelingenwerk. Omdat dit extra aanbod betreft, heeft dit geen gevolgen voor de (druk op de) reguliere gezondheidszorg in Gouda. Er hoeft dus geen zorg geminderd te worden om dit te realiseren.
90	GV	30	doelstelling 3, 2de punt: Passende zorg en ondersteuning stabiliseren en waar mogelijk afremmen van waarschijnlijk de toenemende vraag van WMO voorzieningen. Welke consequenties heeft deze maatregel voor de huishoudelijk ondersteuning voor de Goudse inwoners? Welke consequenties heeft dit voor inwoners die mobiliteitsvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen op maat nodig hebben?	Voorzieningen vanuit de Wmo blijven beschikbaar voor de inwoners. De gemeente richt zich op het collectiveren van voorzieningen/oplossingen, zoals het uitbreiden van de scootmobielpools en het delen van hulpmiddelen in geclusterde woonvormen. Hierdoor is het de verwachting dat de vraag naar individuele maatwerkvoorzieningen afneemt. Daarnaast wordt verkend welke algemene voorzieningen nodig zijn om de vraag naar individueel maatwerk in het kader van de Wmo te stabiliseren of verminderen.
91	GV	64	In paragraaf 4.1.4 wordt aangegeven dat bijstandsgerechtigden in aanmerking komen voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen; geldt deze vrijstelling niet voor inwoners met een inkomen tot 130 procent van het minimum inkomen ?	Nee, het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid hangt samen met wetgeving. In artikel 16 van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 staat een kwijtscheldingsnorm van 90% van de bijstandsnorm. Op grond van artikel 2 van de Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden kan van artikel 16 van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 worden afgeweken tot een percentage van maximaal 100% van de bijstandsnorm. Deze toegestane afwijking wordt in Gouda toegepast en de kwijtscheldingsnorm wordt gesteld op 100% van de bijstandsnorm. Hiermee is gekozen voor de meest gunstige optie voor de inwoner.
92	GV	71	Wat is de gemeentelijke schuld per inwoner van Gouda ? Wat is de gemeentelijke schuld per inwoner gemiddeld per gemeente in Nederland ?	De gemeentelijke schuld per inwoner van Gouda bedraagt in 2024 ongeveer € 3.440 (in 2023 € 3.354), gebaseerd op de totale verwachte schuldenlast eind 2024 en een inwoneraantal van 75.758. Wat betreft het gemiddelde in Nederland, volgens het meest recente rapport van de VNG, gepubliceerd op 25 juni, is de gemiddelde gemeentelijke schuld per inwoner € 1.773 (data op basis van cijfers uit 2023). Dit gemiddelde kan echter sterk variëren per gemeente. Sommige gemeenten hebben geen schulden, maar juist aanzienlijke reserves, bijvoorbeeld omdat zij in het verleden aandelen in bedrijven zoals Eneco hebben verkocht. Hierdoor is het lastig om een volledig vergelijkbaar beeld van de schuldenlast tussen gemeenten te krijgen op niveau van Nederland.
93	GroenLinks	7	Hoe wordt binnen het Volkshuisvestingsprogramma rekening gehouden met het beperken van stijgende woonlasten voor zowel huiseigenaren als huurders, gezien de stijging van woonlasten (p. 10)?	De voorbereiding van het Volkshuisvestingsprogramma staat in de planning voor 2e helft 2025, we onderzoeken in hoeverre de woonlasten hierbij betrokken moeten worden.
94	GroenLinks	10	Welke mogelijkheden zijn er om de mobiliteitshub in Klein Amerika te versnellen? (pag24)	De realisatie van de mobiliteitshub bij Klein Amerika wordt gedaan bij de herinrichting van het Leo Vromanpark. De planning hangt dus af van de planning in dat project.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
95	GroenLinks	15	De doelstelling is: Duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen. Het realiseren en onderhouden van toekomstbestendige, kostenefficiënte en duurzame schoolgebouwen. Dit is een brede doelstelling, maar de genoemde KPIs kijken alleen naar de hoeveelheid energieverbruik en wat voor type energie wordt gebruikt. Graag nadere toelichting hierop.	De raad heeft het kwaliteitskader voor het IHP, inclusief verduurzamingsambities, bepaalt. De brede doelstelling is niet alleen gericht op KPI's. Zo beoogt ‘een toekomstbestendig schoolgebouw’ ook de doelstelling het realiseren en in stand houden van gebouwen die aansluiten bij de huidige en toekomstige onderwijssystematiek. De KPI’s zijn een praktisch middel om output te meten. De effecten van bijv. de 15% groennorm (en streven groene schoolpleinen) zijn lastiger te meten. Dat geldt ook voor de eis van ‘frisse scholen’.
96	GroenLinks	16	In tabel 3.4.1.3 Taakvelden staat bij de post 3.4 Economische promotie van 2.02 miljoen euro in vanaf 2026 naar 1.7 miljoen euro. Wat valt onder deze post en waarop wordt er vanaf 2026 gekort?	Taakveld 3.4 betreft de subtaalvelden Economische ontwikkeling (economische agenda, samenwerkingsprogramma Binnenstad etc), Kermissen en Circussen, Promotie toerisme, Stadsmarketing, Reclame Openbare Ruimte. De daling wordt veroorzaakt door de tijdelijkheid van budgetten zoals ze bijvoorbeeld in het Bestuursakkoord zijn opgenomen. Daarnaast is het budget voor de subsidieregeling terrasverwarming (€ 90k) alleen in 2025 opgenomen. Alles bij elkaar gaat het daarbij om plm € 300k tijdelijke budgetten.
97	GroenLinks	18	Doelstelling 3: 'Het Gouds Isolatieprogramma blijven uitvoeren met focus op (koop)woningen met energielabels D, E, F en G en energiearmoede.' Wat doet de gemeente om woningcorporaties te stimuleren om sociale huurwoningen te isoleren?	Woningcorporaties hebben in de nationale prestatieafspraken vastgelegd dat zij uiterlijk in 2028 al hun woningen - afgezien van een aantal uitzonderingsgevallen - hebben gerenoveerd naar minimaal energielabel D. Gemeente Gouda heeft aanvullend prestatieafspraken met hen gemaakt waarin is afgesproken dat zij het grootste deel al tijdens de raamovereenkomst (die loopt tot en met 2026) uitfaseren. Ook zijn afspraken gemaakt over het aardgasvrij en toekomstklaar maken van de woningen. Daarnaast is een convenant ter bestrijding van energiearmoede opgesteld met de woningcorporaties waarbij de gemeente geld beschikbaar heeft gesteld om renovatie met betrekking tot energiebesparing die niet op de korte termijn kan worden opgepakt toch kan worden uitgevoerd. Daarmee wordt eveneens versnelling beoogd.
98	GroenLinks	18	Heeft de tweede uitvraag voor het opstellen van een SMP geleid tot een contractpartij?	De deadline voor de tweede uitvraag is nog niet verstreken, dus het is nog te vroeg om te zeggen of we een partij hebben kunnen contracteren.
99	GroenLinks	20	indictor 3: maatregelen willen nemen om overlast door hitte en water rondom woning tegen te gaan; door wie? gemeente of woningeigenaren?	De gemeente kan maatregelen nemen in de openbare ruimte maar zal ook woningeigenaren stimuleren om iets op het eigen terrein te doen. Bijvoorbeeld met subsidies, praktische hulp zoals de tegeltaxi, activiteiten of informatie.
100	GroenLinks	20	Indicator 1-4: Toelichting vermeld de extra m2 biodivers groen, maar is geen indicator. Graag toelichting	Omdat we extra vierkante meters biodivers groen willen realiseren om hittestress, droogte en wateroverlast tegen te gaan, is de gerealiseerde extra m2 biodivers groen als indicator gekozen. Dat is namelijk een indicator waar de gemeente invloed op heeft, in tegenstelling tot het weer of andere externe factoren.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
101	GroenLinks	20	Indicator 6: is dit ook voor ondernemers, gezien de doelstelling ook voor bedrijfspanden is?	Bedrijven kunnen via het Servicepunt Energietransitie Bedrijven (SEB Midden-Holland) ondersteuning krijgen bij de verduurzaming en het aardgasvrij maken van het bedrijfspand. Op het niveau van bedrijventerreinen heeft de gemeente de subsidieregeling Samen naar een Duurzame Omgeving (SDO) die ingezet kan worden voor onderzoek naar een aardgasvrije warmtevoorziening. De gemeente heeft zelf geen indicatoren voor bedrijfspanden omdat hier niet door de gemeente op gestuurd kan worden. De ODMH handhaaft in opdracht van de gemeente op de wettelijke verplichtingen van bedrijven, zoals de energiebesparingsplicht en de label C-plicht voor kantoren. Op basis van de energiebesparingsplicht moeten bedrijven (technisch haalbare) besparingsmaatregelen treffen met een terugverdientijd van 5 jaar of korter en ook het plaatsen van zonnepanelen valt hieronder.
102	GroenLinks	21	Indicator 1: De doelstelling is het verduurzamen van gebouwen, maar de indicator meet alleen de energiemix van een gebouw: als een gemeentelijk gebouw switched van grijze stroom naar groene stroom dan is dit okay volgens de indicator, maar lijkt niet overeen te komen met hoe de doelstelling is geschreven. Graag toelichting.	De energiemonitor geeft de mogelijkheid om het energieverbruik, de CO-2 uitstoot digitaal van haar vastgoedportefeuille te kunnen monitoren en hiermee de voortgang op het behalen de doelstellingen te bewaken. Theoretisch benaderd zorgt een switch van grijze naar groene stroom voor CO-2 reductie. Echter wordt met inachtneming van de vaststelling van de routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed gestreefd om CO-2 reductie te behalen door middel van de uitvoering van verduurzamingsmaatregelen. Als blijkt dat de vastgoedportefeuille in 2040 ondanks de uitvoering van de mogelijke verduurzamingsmaatregelen niet CO-2 neutraal is kan groene stroom mogelijk als uitkomst bieden om de einddoelstelling te behalen.
103	GroenLinks	23	De binnenstad wordt autoluw'. Welke stappen worden de aankomende tijd concreet gemaakt?	Het vergunningenplafond voor parkeren is ingesteld. Nieuwe bewoners krijgen niet meer automatisch recht op een parkeervergunning. Het aantal parkeerplaatsen buiten het centrum wordt uitgebreid (Klein Amerika), en met een Parkeerroute informatiesysteem (PRIS) wordt verkeer beter geleid naar de beschikbare parkeerruimte in parkeergarages en -terreinen. Met monitoring wordt in de gaten gehouden hoe het parkeren zich ontwikkelt en wanneer het tijd wordt om parkeerplaatsen in de binnenstad te gaan weghalen. Hierbij zijn 200 plekken voorzien langs de Hoge en Lage Gouwe, Turfmarkt en West- en Oosthaven, conform het VCP en Wijkmobiliteitsplan binnenstad.
104	GroenLinks	24	Doelstelling 2: Hoe verhouden de percentages van punt 1 zich tot de verhoogde percentages van punt 2: is deze verhoging hier al in meegenomen, of gaat dit hier nog op worden aangepast?	In lopende projecten wordt bekeken of meer betaalbare woningen toegevoegd kunnen worden. Bij nieuwe projecten zal gestuurd gaan worden op de nieuwere percentages. Overigens zijn dit in de Regionale Realisatieagenda streefpercentages en heeft de regio daar ook een aantal kritische succesfactoren bij benoemd. De provincie weet en begrijpt ook dat bijsturen in al lopende projecten met afspraken over de programmering lastig is.
105	GRoenLinks	30	Doelstelling 1: Hoe ontwikkel je een sterke sociale basis door te anticiperen op vergrijzing? Wat betekent dat?	Met het oog op de dubbele vergrijzing past de gemeente het voorliggende aanbod van voorzieningen in de sociale basis aan. Ouderen worden actief geïnformeerd over dit aanbod. Het Sociaal Team en woningcorporaties spelen hier een belangrijke rol in. Naast kijken wat ouderen nodig hebben, is er ook oog voor wat ouderen zelf kunnen bijdragen in de stad. Doel hiervan is samenredzaamheid in de wijken.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
106	GroenLinks	32	Hoe wordt ervoor gezorgd dat de sportfaciliteiten toegankelijk blijven voor alle lagen van de bevolking, met speciale aandacht voor jongeren uit gezinnen met lagere inkomens?	Voor kinderen tot en met 17 jaar, uit gezinnen met een laag inkomen, staan er tegoedbonnen voor sport en cultuur op de Rotterdampas. Met deze tegoedbonnen kunnen kinderen gratis sporten of een andere hobby naar keuze doen bij één van de vele aangesloten (sport)aanbieders in Gouda. Sportkleding kan gekocht worden via het jeugdtegoed. Vanaf 18 jaar kunnen inwoners met een laag inkomen gebruik maken van het Volwassenenfonds Sport & Cultuur. Dit fonds levert een vergoeding van maximaal € 250 per jaar voor de contributie van diverse aangesloten sportaanbieders. Voor de aanschaf van sportkleding of benodigde materialen kan er een waardebon ter waarde van € 75 worden aangevraagd.
107	GroenLinks	33	Taakvelden 6.6 Hulpmiddelen en diensten (WMO) halveert bijna van 2025 naar 2026, hoe komt dit? Doelstelling 3 zegt dat het doel is te stabiliseren en waar mogelijk af te remmen. Hoe verhoudt it doel zich met een daling van 2.1m naar 1.2m?	De daling komt door de verwachte invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo vanaf 2026 en de daarbij behorende bijstelling door het Rijk. Hiervoor is een stelpost opgenomen van € 880.000 op basis van de meicirculaire 2023.
108	GroenLinks	33	Taakvelden 6.1 t/m 6.5 krijgen de komende jaren minder budget, terwijl met een inflatie van enkele procenten per jaar dit een forse reductie is. Wat wordt er de jaren minder gedaan op deze taakvelden?	Zie ook het antwoord op vraag 7 van D66.
109	GroenLinks	33	Taakveld 6.714 (Overige maatwerkarrangementen) gaat van 9.7 miljoen naar ongeveer 3 miljoen in de jaren na 2026. Waar zit deze daling in en is het realistisch om te veronderstellen dat deze daling mogelijk is?	Deze daling is het gevolg van het overmaken van de reserve Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang naar de GR JW in oprichting in 2025 van € 6,4 miljoen.
110	GroenLinks	35	Doelstelling 4: invulling van de tweede verdieping van de Chocoladefabriek concretiseren en voorleggen aan de raad; wanneer gaat dit gebeuren?	Op dit moment worden meerdere richtingen verkend, van uitbreiding van bestaande activiteiten van de Chocoladefabriek tot aanvullende activiteiten, voor zover mogelijk passend binnen het concept van de Chocoladefabriek. Het resultaat van deze verkenning hopen we voor het einde van dit jaar met de raad te delen.
111	GroenLinks	35	Doelstelling 2: het merk Gouda versterken. Hoeveel besteedt de gemeente de aankomende jaren aan citymarketing?	Het beschikbare budget is € 200.000 t/m 2025. Daarna € 100.000 structureel. Zie ook het antwoord op vraag 62.
112	GroenLinks	39	Taakvelden 5.2 Grote daling in lasten voor sportaccomodaties over jaren heen, terwijl doelstelling is om verduurzaamheidsmaatregelen te treffen. Betekent dit dat al deze maatregelen al in 2025 gaan worden uitgevoerd?	Dat wordt grotendeels veroorzaakt door het afnemende beschikbare budget voor de Subsidieregeling Investeringen Sportgebouwen. Daarvoor is in het Bestuursakkoord budget beschikbaar gesteld dat afnemend is, vanaf 2026 structureel € 50.000.
113	GroenLinks	40	Taakveld 3.6 Leefbaarheid en veiligheid; hoe waarborgt Gouda dat de intensivering van de aanpak op ondermijnende criminaliteit voldoende aandacht besteedt aan sociale preventie en niet enkel gericht is op repressieve maatregelen in relatie tot de doelstelling sociale cohesie versterken en criminaliteit verminderen? Hoe kunnen we de onderliggende oorzaken zoals armoede en kansenongelijkheid nog beter aanpakken?	Binnen de aanpak ondermijnende criminaliteit worden zowel preventieve als repressieve interventies ingezet. Vanuit het Rijksprogramma Preventie met Gezag waaraan Gouda de komende drie jaren (2024 – 2027) deelneemt wordt specifiek ingezet op voorkoming van jonge aanwas en het voorkomen dat jongeren afglijden richting criminaliteit. We investeren in preventie en weerbaarheid bij groepen die risico lopen op crimineel gedrag. Juist met het oog op onderliggende oorzaken wordt de samenwerking tussen sociaal en veiligheidsdomein steeds intensiever.
114	GroenLinks	40	Taakveld 3.6 Leefbaarheid en veiligheid; welke maatregelen worden genomen om kwetsbare bewoners en ondernemers te beschermen tegen cybercrime en digitale criminaliteit, gezien hun lagere digitale vaardigheden? Hoeveel cybercrime-meldingen zijn er bij de gemeente bekend?	Er wordt vooral ingezet op voorlichting, met als doel digitale bewustwording en weerbaarheid. Dat gebeurt op verschillende manieren: bijeenkomsten, programma's op scholen en de eigen communicatiekanalen van de gemeente. Meldingen van cybercrime worden niet bij de gemeente gedaan. We weten wel het aantal aangiftes hiervan bij de politie: voor digitale criminaliteit totaal is dat 274 in de periode jan t/m sept 2024, een stijging van 6% t.o.v. het jaar ervoor.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
115	GroenLinks	45	In de tabel 3.7.4.3 Taakvelden staat er bij de post 0.2 Burgerzaken dat de komende jaren minder budget nodig is voor burgerzaken, terwijl de afgelopen jaren juist de productie van id-kaarten, paspoorten en mindervalidekaarten stegen. In hoeverre is het realistisch om te veronderstellen dat deze kosten dalen? En waar zit deze verwachte daling in?	De daling in het saldo van de lasten en de baten voor het taakveld Burgerzaken na 2025, zoals weergegeven in de tabel, komt doordat de prognoses voor de aantallen id-kaarten, paspoorten en rijbewijzen voor 2026-2028 qua legesbaten al zijn meegenomen in de begroting maar nog niet qua bijbehorende loonkosten. De legesinkomsten zijn daardoor hoger dan in 2025 terwijl de personeelslasten nog gelijk zijn. De bijbehorende lasten zullen echter ook nog toenemen. De afgelopen jaren was er structureel te weinig geld op het taakveld Burgerzaken en zijn er aanvragen gedaan bij de bestuursrapportages. Er wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om de kosten voor inhuur en/of personeel voor de afdeling Dienstverlening als geheel te verlagen en er wordt gewerkt aan een plan voor de komende periode. Het is realistisch om aan te nemen dat er in ieder geval tot 2027 voor de post Burgerzaken meer budget nodig is dan in de tabel is aangegeven waarbij er eerst gekeken wordt of er elders dekking gevonden kan worden.
116	GroenLinks	50	Directie algemeen: Wat verklaart dat er op Directie Algemeen in 2025 een lasten van 800k staat, en in de jaren erna baten?	Zie vraag 10
117	GroenLinks	54	3.8.2 Het risico op rentedaling wordt als positief omschreven omdat de lagere treasury wordt gecompenseerd door een verminderde doorbelasting op andere kostenposten. Om welke orde van grootte gaat deze verhouding ongeveer? Is een rentedaling netto positief of negatief voor de gemeente?	Door de lage gemiddelde rentelasten die doorbelast kunnen worden (1,9% in 2024 en 2025) en de gestegen externe rente, gecombineerd met een hogere schuld (zie pagina 80: € 272 mln in 2025 en € 252 mln in 2024), is het resultaat op het taakveld treasury dalend. De dalende rente en de lagere te betalen rente zullen resulteren in een netto positief renteresultaat voor de gemeente, dat wel lager is dan in het verleden.
118	GroenLinks	55	Stelpost looncompensatie: Hoe verandert de sluitpost voor de looncompensatie de overheadpercentage op p52?	De stelpost looncompensatie is er voor dekking van een CAO verhoging. Indien de CAO verhoging tot meer loonkosten op de overhead zorgt, zal daarmee ook het overheadpercentage (licht) stijgen.
119	GroenLinks	56	3.8.5.1 Waar gaan de Lasten in tabel exploitatie over, en wat veroorzaakt de stijging van 2m naar 18m? Graag toelichting.	Dit betreft onder andere de kosten voor de belastingtaken en de overige baten en lasten. Bij de overige baten en lasten zijn de stelposten voor onder andere loon- en prijscompensatie opgenomen. Deze reservering (voor kosten) stijgt in de periode 2025 - 2028 met € 15 miljoen.
120	GroenLinks	65	Hoofdstuk 3 heeft een kostendekkingspercentage van 38%. De toelichting geeft aan dat dit bij evenementen bij veel gemeentes niet het geval is, en acceptabel vanwege de maatschappelijke impact van evenementen. Maar grootste deel van de kostenpost is horeca, niet evenementen; hoe verhoudt hier het kostendekkingspercentage zich tot andere gemeentes, en welk percentage wordt hiervoor wel acceptabel gevonden?	Bij de opzet van de kostendekkendheid leges is geen onderzoek gedaan naar de kostendekkendheid in andere gemeentes. De raad bepaalt uiteindelijk de tarieven. Op het moment dat de raad een besluit zou nemen om de horeca-leges meer dan te verdubbelen (los van een mogelijk wettelijk maximum) kan dit in een volgende begroting opgenomen worden. De voorgestelde tarieven 2025 zijn gebaseerd op die van 2024, vermeerderd met het indexpercentage.
121	GroenLinks	71	Kengetallen De solvabiliteitsratio komt voor 2028 vlak bij de grens van 20% voor de categorie 'meest risicovol', maar er ontbreekt uitleg waar deze daling door komt, en hoe dit berekent wordt. Hoe komt dit cijfer tot stand?	De daling van de solvabiliteitsratio naar 20,4% in 2028 komt voornamelijk door het hoge investeringsvolume, wat leidt tot een stijgende schuld en een groter balanstotaal. Dit gaat gepaard met een sterk dalend eigen vermogen, mede veroorzaakt door negatieve saldi in de resultaten (zie pagina 109 voor het saldo van baten en lasten). De solvabiliteitsratio wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het totale balanstotaal. Naarmate het eigen vermogen daalt door negatieve resultaten en de schuld stijgt door hogere investeringen, verslechtert deze ratio en nadert de grens van 20%.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
122	GroenLinks	84	Vervanging populieren: 1.280.000 in 2025 en 780.000 in 2026. Graag een toelichting waar deze bedragen voor bedoeld zijn.	Vanuit veiligheid moeten 709 populieren worden gekapt en wordt er meer divers herplant. De investering is conform aanvraag 1e Berap 2023.
123	GroenLinks	84	Wat betekenen de E M H in kolom 'nut'?	E: investeringen met economisch nut, M: investeringen met maatschappelijk nut en H: investeringen met economisch nut waar een heffing voor worden kan geheven. Volgende keer zullen wij een legenda toevoegen.
124	PvdA	7	Ook starten de voorbereidingen voor een Volkshuisvestelijk Programma. Kunt u dit verduidelijken.	De aankomende Wet Versterking regie Volkshuisvesting verplicht gemeenten vanaf 2027 een Volkshuisvestelijk Programma te hebben. Dit is de opvolger van wat nu de Woonzorgvisie heet. De Woonzorgvisie van Gouda is eind 2021 vastgesteld. Op dit moment wordt in regionaal verband een woonzorgvisie opgesteld (op regionaal niveau blijft dit wel een woonzorgvisie heten). Nadat deze er (in grote lijnen) staat, zullen we de Goudse woonzorgvisie actualiseren tot een Volkshuisvestelijke Programma. In de tweede helft van 2025 starten we met de voorbereidingen op het gebied van de inhoud (wat kan en wat moet er wettelijk in?) en het proces (stakeholders inclusief raad, planning, overige procesontwerp). Ook zullen we zn. alvast opdracht geven voor een woonzorgbehoefteonderzoek. Dit zal landen in een startnotitie die zal worden voorgelegd aan de gemeenteraad.
125	PvdA	7	Ook helpt de gemeente bij het vergoeden van gedupeerden van de Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek. Kunt u dit nader toelichten.	Door een samenloop van regelingen zijn er huishoudens die onder het bestaansminimum leven. Het betreft huishoudens waarbij de uitkering van één van de partners, zoals een werkloosheids- of arbeidsongeschiktheidsuitkering, de belangrijkste of enige bron van inkomen is. Deze huishoudens ontvangen minder toeslagen dan vergelijkbare huishoudens met alleen een bijstandsuitkering, waardoor hun besteedbaar inkomen lager uitvalt. Dit wordt de 'alleenverdienersproblematiek' genoemd. Het wetsvoorstel Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek wijzigt de Participatiewet om te voorzien in een tijdelijke regeling voor de alleenverdienersproblematiek. Het voorstel regelt dat gemeenten ambtshalve of op aanvraag een vast bedrag kunnen uitkeren aan de getroffen huishoudens.
126	PvdA	8	De gemeente wil daarnaast door innovatie en ontwikkeling het cultuuraanbod helpen vernieuwen en de jongerencultuur stimuleren. OP welke wijze wil de gemeente hier concreet gestalte aangeven?	Onderzoeksbureau Berenschot rondt momenteel haar onderzoek af naar culturele participatie en behoefte onder jongeren in Gouda. In aanvulling daarop vinden sessies plaats met diverse partners (variërend van jongereninitiatief tot culturele instelling) om hun ervaringen op te halen. De aanbevelingen van Berenschot en de inzichten vanuit deze sessies vormen het uitgangspunt voor de verdeling van de SPUK gelden voor stimulering jongerencultuur in 2025. Belangrijk hierin is aandacht voor nieuw initiatief en nieuwe culturele samenwerkingen. Ook in de Regio Midden-Holland kijken gemeenten naar samenwerking op dit vlak.
127	PvdA	12	De relatie van mens met technologie is daarin de rode draad.	Dit betreft geen vraag, maar een constatering.
128	PvdA	12	Het terugdringen van de jeugdwerkloosheid in de periode 2022-2026 met 50 personen tot 209 jongeren (februari 2022: 259 jongeren) door een sluitende aanpak. Kunt het begrip sluitend toelichten?	De sluitende aanpak is een regionale aanpak die zich richt op ondersteuning van jongeren tot 27 jaar die niet zelfstandig de weg naar de arbeidsmarkt en/of een passende opleiding kunnen vinden. Met de sluitende aanpak werken onderwijs- en arbeidsmarktorganisaties nauw samen aan preventie en bestrijding van jeugdwerkloosheid.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
129	PvdA	13	waarborgen nieuwkomersonderwijs. Wat wordt hier concreet bedoeld?	Waarborgen dat er een plek is om het onderwijs te geven aan nieuwkomers (o.a. vluchtelingen, expats, etc.), en dat hiermee wordt voldaan aan de wet op de leerplicht. Dit betreft zowel leerlingen in het PO als in het VO.
130	PvdA	18	Inwoners en ondernemers helpen energie te besparen en aardgasvrij te worden. Klopt het dat er in doelstelling 3 niets is opgenomen aangaande gemeentelijke en rijksmonumenten in particulier bezit? En zo ja waarom niet?	Monumenteneigenaren kunnen net als iedere huiseigenaar gebruik maken van het aanbod dat het programma energietransitie biedt. De specifieke ondersteuning van monumenteneigenaren is opgenomen in hoofdstuk 3.5 van de programmabegroting: Uitvoering geven aan de adviezen uit de beleidsevaluatie 2024 rondom erfgoed en verduurzaming, waaronder actualisatie van beleid. Verbeteren van de informatievoorziening vanuit de gemeente en proactieve kennisdeling over monumenten en beleid, waardoor monumenteneigenaren beter geïnformeerd zijn over regelgeving en subsidiemogelijkheden.
131	PvdA	18	Samenwerken met waterschappen (waterkwaliteitsbeheerders) om waterkwaliteit te verbeteren. Kan deze samenwerking concreet leiden tot waarschuwingsborden bij die openbare wateren waar niet verantwoord gezwommen kan worden?	Deze samenwerking kan niet gaan leiden tot waarschuwingsborden omdat het hoogheemraadschap heeft aangegeven geen borden te willen plaatsen. Officiële zwemlocaties staan met een bord aangegeven en zijn te vinden via www.zwemwater.nl. Waar geen bord geplaatst is geen officiële zwemlocatie.
132	PvdA	18	Ter ondersteuning van de woningisolatie een soorten managementplan (SMP) laten opstellen. Doordat het een krappe, specialistische markt betreft leverde een eerdere uitvraag geen aanbiedingen op. Wat houdt een dergelijkplan globaal in en waarom wordt er van een tweede uitvraag wel succes verwacht?	Het Soortenmanagementplan omvat een gemeentebreed plan om gebouwbewonende soorten op de lange termijn een plek te (blijven) bieden. Het bestaat uit 1) een veldonderzoek binnen de gemeente waar de grootste populaties van gebouwbewonende diersoorten wonen, 2) een plan om extra verblijfplaatsen te maken voor deze diersoorten en 3) een vergunningsaanvraag bij de vergunningsverlener Omgevingsdienst Haaglanden. De eerste uitvraag was inderdaad niet succesvol. Na de eerste (niet succesvolle) uitvraag zocht de gemeente contact met geïnteresseerde marktpartijen, waardoor we de tweede uitvraag nog meer op hun wensen konden afstemmen. De tweede uitvraag loopt momenteel nog en leidt hopelijk wel tot inschrijvingen.
133	PvdA	24	Woonwensen van jongeren worden nader in kaart gebracht. Hoe?	We zullen putten uit bestaande onderzoeken hierover aangevuld met een kleinschalig onderzoek onder Goudse jongeren en organisaties die hen huisvesten. Zie ook het antwoord op vraag 238.
134	PvdA	24	waar dat mogelijk is kansen benutten voor het toevoegen van tijdelijke woningen. Is er in dit kader al enige informatie te geven aangaande de uitvoering van de motie alternatieve woonvormen Westergouwe? De raad zou hierover in Q4 2024 geinformeerd worden.	Het projectbureau Westergouwe heeft opdracht gekregen van de gemeente om de mogelijkheden om tijdelijke woningen te plaatsen in Westergouwe te verkennen. Die studie verkeert in een eindfase. Het streven van het college is om de gemeenteraad hierover, samen met een totaal voortgangsbericht over Westergouwe, in 4e kwartaal 2024 te informeren.
135	PvdA	24	Ook ontwikkelt de gemeente samen met de andere gemeenten in de regio een nieuwe visie over snelladen en laadmogelijkheden voor andere modaliteiten. Kunt u dit toelichten.	De regiogemeenten kijken samen naar de mogelijke locaties van laadpalen voor auto's, openbaar vervoer en logistiek vervoer (vrachtauto, bestelbus). Het gebruik en de behoefte van elk van deze types verschilt en daarmee ook de benodigde en mogelijke laadinfrastructuur.
136	PvdA	30	het toekomsttraject Promen, waarin (nieuwe) keuzes gemaakt moeten worden over de verschillende doelgroepen richting werk. Kunt u dit toelichten?	Het hoofdlijnenbesluit (scheiding tussen Wet sociale werkvoorziening- en Participatiewetdienstverlening) uit 2018 loopt na 2025 af. Ook de doelgroepen zijn de afgelopen jaren veranderd. Hierdoor moeten de zeven GR-gemeenten nieuwe keuzes maken over de toekomst van het sociaal-ontwikkelbedrijf Promen. De gemeenteraad wordt betrokken in het proces richting een nieuw hoofdlijnenbesluit.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
137	PvdA	35	Inzetten van de leegstandsverordening, waarbij oog is voor kwetsbare plekken in de binnenstad. Prioriteit is Kleiweg-midden, waarvoor samen met vastgoedeigenaren een ontwikkelplan wordt opgesteld. Wanneer kunnen we dit plan verwachten? Is de SOG hier ook bij betrokken?	De afgelopen twee jaar is er periodiek overleg gevoerd met vertegenwoordigers van het vastgoed. Hierbij was ook steeds het verantwoordelijke bestuurslid van de SBG aanwezig. Met de eigenaar van het blok voormalige C&A – Sting is constructief nagedacht over een centrale ontsluiting van de etages en het herbestemmen van het pand en bijvoorbeeld huisvesten van andersoortige functies op de etage. Deze gesprekken lopen nog. Na gesprekken met de makelaars is van meerdere leegstaande panden aan de Kleiweg het casco naar een hoger niveau gebracht en is de huurprijs significant verlaagd. Dit alles heeft tot op heden nog niet geleid tot een afname van de leegstand. In november is er weer overleg met vertegenwoordigers van het vastgoed.
138	PvdA	41	Verstevigen van de maatschappelijke weerbaarheid tegen ondermijning in Gouda door het aantrekken van een Bibob-coördinator, met het oog op een effectieve, gerichte inzet van de mogelijkheden binnen de Wet Bibob. Per wanneer wordt deze coördintor aangesteld en is het eventueel mogelijk dit samen met andere regiogemeenten te doen?	De Bibob-coördinator wordt per december 2024 aangesteld. De Bibob-coördinator maakt deel uit van de districtelijke werkgroep Bibob onder regie van het Riec Den Haag. De Bibob-coordinatoren en adviseurs OOV vanuit buurtgemeenten maken deel uit van deze werkgroep.
139	PvdA	62	Enkele tarieven worden aangepast om een betere aansluiting te krijgen tussen tijdsbesteding van de behandeling van de aanvraag en de hoogte van het tarief. Om welke tarieven gaat het dan en wat houdt de aanpassing in?	De tekst is abusievelijk niet goed verwoord. Het woord eventueel had moeten worden toegevoegd waardoor de zin als volgt wordt: Enkele tarieven worden eventueel, bij het aanbieden van de verordening, nog aangepast om een betere aansluiting te krijgen tussen tijdsbesteding van de behandeling van de aanvraag en de hoogte van het tarief.
140	PvdA	62	Het kostenelement dat gemeenten in rekening mogen brengen bij de naheffingsaanslag parkeerbelasting is voor 2025 met € 2,20 verhoogd tot € 78,80. Voor dit bedrag geldt dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten die hiervoor worden gemaakt. Sinds 1 april 2022 maakt Gouda gebruik van de scanauto van Parkeerservice. Het handhaven op foutparkeren wordt hiermee eenvoudiger. Het aantal naheffingsaanslagen is door de komst van de scanauto toegenomen en hiermee ook de opbrengst naheffingsaanslagen. Dit leidt er toe dat het bedrag naheffingsaanslag met ingang van 2025 wordt aangepast naar € 68. Gaat het nu om 78,80 of om 68 euro. Graag uitleg.	Voor een naheffingsaanslag parkeerbelasting geldt dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten. Voor 2025 is wettelijk bepaald dat de kosten van een naheffingsaanslag niet hoger mogen zijn dan € 78,80. Zijn de kosten meer, dan betekent dit dat je maximaal € 78,80 in rekening mag brengen. Op basis van de kosten en het verwachte aantal aantal naheffingsaanslagen 2025 bedragen de kosten in Gouda € 68. Dit wordt het bedrag dat vanaf 2025 in rekening wordt gebracht voor een naheffingsaanslag parkeerbelasting.
141	PvdA	75	Gouda stuurt zelf het dagelijks onderhoud van de openbare ruimte aan. Het onderhoud is aanbesteed en gegund aan een aantal marktpartijen. De gemeente controleert de kwaliteit van het uitgevoerde onderhoud door maandelijks op 100 willekeurige punten kwaliteitsmetingen uit te voeren en via dagelijks toezicht op de uitgevoerde werkzaamheden. Is het mogelijk om ter indicatie een dergelijke kwaliteits mening in te zien? Kan een dergelijk voorbeeld aan de raad worden verstrekt?	Ja dat kan. Er kan een notitie met toelichting op de kwaliteitsmeting worden verzonden en indien gewenst kan er een presentatie gegeven worden.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
142	PvdA	86	Het gebruik van het dit jaar gestarte dashboard voor de personeelskosten en inhuur verder optimaliseren. Door het vergroten van het inzicht de kansen benutten om de sturing verder te verbeteren. Graag toelichting hoe via het dashboard de inhuur geoptimaliseerd gaat worden en de sturing verbeterd gaat worden.	Het dashboard is in de loop van dit jaar in gebruik genomen en maakt actuele data met betrekking tot inhuur en salariskosten beschikbaar. De grote meerwaarde van het dashboard is dat iedere betrokkene over dezelfde managementinformatie beschikt en stuurt op basis van dezelfde cijfers. Hierdoor kunnen de cijfers makkelijker worden vergeleken met andere afdelingen en hebben we inzicht in de cijfers gemeentebreed. Deze informatie uit het dashboard vormt de basis voor de managementgesprekken waardoor gerichter gestuurd wordt op de inhuur.
143	PvdA	87	De regiegroep AI (Artificial Intelligence; kunstmatige intelligentie) coördineert de ontwikkeling en implementatie van AI in de gemeente. Daarnaast gaat de regiegroep fungeren als een centraal aanspreekpunt voor de organisatie. In 2025 ligt de focus op het formuleren van beleid en richtlijnen (inclusief toezicht houden) én het bepalen en vaststellen van doelstellingen en het ambitieniveau. Wanneer komt dit beleid naar de raad ? Op welke wijze wordt de motie Ethische commissie hierbij betrokken?	Bij het vaststellen van het Groene Hart Rekenkameronderzoek naar algoritmes heeft de gemeenteraad besloten: ''De definiëring, bewustwording en organisatie van een verantwoord gebruik van AI en algoritmes vast te leggen in een door de raad vastte stellen beleidsplan''. Daarnaast heeft de gemeenteraad de motie ''Instellen van Ethische commissie digitaal beleid en AI'' aangenomen. Deze motie roept het college op: ''Bij de planvorming in 2e kwartaal 2025 ook een voorstel te doen voor de oprichting van een Ethische commissie met verschillende experts met diverse relevante expertises, die als onafhankelijk professioneel klankbord voor de gemeenteraad kan functioneren, met als kerntaak het college en de gemeenteraad gevraagd en ongevraagd van advies te voorzien rond digitaal beleid en het gebruik van (AI) techniek en algoritmen.'' Het college is voornemens om uiterlijk 1e kwartaal van 2025 een agenderingsverzoek naar de gemeenteraad te sturen voor een werksessie over kunstmatige intelligentie. Tijdens deze werksessie kan de gemeenteraad aandachtspunten meegeven voor het beleidsplan wat het college nu aan het opstellen is. In het beleidsplan zal aandacht zijn voor het toezicht op het gebruik van kunstmatige intelligentie. In lijn met de aangenomen motie zal een voorstel voor een ethische commissie onderdeel worden van dit beleidsplan. Het college is voornemens om voor het zomerreces van 2025 een beleidsplan AI vast te laten stellen door de gemeenteraad”.
144	PvdA	90	Te denken valt aan de uitvoering van de strategie op het gebied van bedrijventerreinen. Zijn er nog andere voorbeelden of is het enige?	Op 18 september 2024 is er een werksessie geweest over de intensivering in de Regio Midden-Holland. Voor die werksessie is een kort memo opgesteld waar voorbeelden genoemd worden van thema's die voor Gouda van belang zijn om regionaal uitvoering aan te geven. Enkele voorbeelden, naast de bedrijventerreinenstrategie, zijn: 1.Uitvoering geven aan de projecten van de innovatieve projectenagenda en de MKB-deal, die bijdragen aan de economische profilering van de regio. 2.Lobby en realisatie op: -Treinstation Gouda-Zuidplas -Snelfietsroute Gouda – Rotterdam -Vergroting capaciteit N457 en N207 3.De regionale versnellingstafel woningbouw

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
145	PvdA	90	Bij de inrichting van een programmabureau moet tevens worden gelet op de opgaven die voor Gouda van belang zijn en de wijze waarop deze worden meegenomen. Welke stappen zijn er ot nu toe ondernomen om tot een dergelijk bureau te komen en te voorkomen dat het niet meer van hetzelfde zal worden?	Om tot een regiobureau te komen zijn een aantal stappen gezet. Aan Berenschot is gevraagd om een advies te geven, naar aanleiding van het BRE-rapport van de Rijksuniversiteit Groningen, over hoe de Regio Midden-Holland invulling kan geven aan een regiobureau. Berenschot stelt dat versterking en versteviging van de samenwerking in Midden-Holland vraagt om focussen, een programmatische aanpak, en in elk geval niet om verbreding van de huidige inhoudelijke scope. Om tot een regiobureau te komen wordt door het dagelijks bestuur van de Regio Midden-Holland een kwartiermaker aangesteld, die een opdracht krijgt om te komen tot een concreet voorstel ter besluitvorming over: 1.De inhoudelijk richting van de programma's, waar gaat het regiobureau uitvoering aan geven. 2.De functieprofielen voor het regiobureau, welke type professionals moeten er precies geworven worden. 3.De governancestructuur om het regiobureau aan te sturen, met daarbij extra aandacht voor de positie van de gemeenteraden. Door het proces op deze manier in te richten streeft het dagelijks bestuur naar het voorkomen van dat het regiobureau meer van het zelfde zal worden. Binnen de opdracht van de kwartiermaker bewaakt het college dat de opgaven die voor Gouda van belang zijn voldoende worden meegenomen. Het college streeft naar een regiobureau met uitvoeringskracht dat zichtbaar publieke meerwaarde levert voor de inwoners van de gemeente Gouda en de regio Midden-Holland.
146	PvdA	90	het monitoren van zwemwaterkwaliteit. Op welke wijze denkt de ODMH dit dan nu te gaan aanpakken?	ODMH monitort in heel de provincie het zwemwater in opdracht van Provincie Zuid-Holland als bevoegd gezag. Zie voor meer informatie https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/natuur-landschap/water/zwemwater/
147	PvdA	91	Voor de totstandkoming van de Nota-VTH is een risico-analyse uitgevoerd. Is deze analyse beschikbaar voor de raad?	De risicoanalyse staat in de nota VTH zelf. Voor de milieutaken wordt ten behoeve van de risicoanalyse een risicomodel gebruikt (bijlage 5 in de Nota VTH). In dat model zijn met name de veiligheidsrisico's verwerkt. Daarnaast spelen andere vormen van aantasting van de leefomgeving, de volksgezondheid en biodiversiteit door emissies van geur, geluid, licht of stoffen een rol in de bepaling van de risico's. Het risicomodel wordt per bedrijf ingevuld. Op basis van de score per bedrijf wordt de benodigde inzet per bedrijf bepaald. Voor het bepalen van de prioriteiten bij de bouwtaken is een risicoanalyse uitgevoerd volgens de methodiek uit de 'Handreiking handhaven bouwregelgeving' van het (toenmalige) ministerie van VROM. De risicoanalyse geeft een beeld van bij welke overtredingen op het gebied van bouw- en woningtoezicht zich de grootste negatieve effecten kunnen voordoen. Ook wordt gekeken in welke situaties of branches de kans op overtreding van de wet het grootst is (autonoom naleefgedrag). Dit is verder uitgewerkt in bijlage 6 van de Nota VTH.
148	PvdA	92	De begeleidings-/organisatiemiddelen vanuit het rijk voor deze nieuwe doelgroepen zijn ontoereikend. Welke stappen worden hieromtrent richting het rijk ondernomen door de gemeente?	De groep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt wordt groter en heeft meer begeleiding nodig. Dit is nog onvoldoende in de rijksbudgetten verwerkt, maar er worden wel stappen gezet door onder andere lobby's van de VNG en Cedris.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
149	PvdA	94	De raad heeft hierop haar zienswijze gegeven en haar zorgpunt, te weten de aanrijdtijd van de brandweer voor Gouda oost, heeft de veiligheidsregio adequaat opgepakt en opgelost. Hoe ziet die oplossing eruit?	Ik verwijs graag naar het memo 'Responstijd brandweer verzorgingsgebied Gouda-oost' dat het college op 24 juni 2024 aan de raad heeft gestuurd.
150	PvdA	96	De scholen die gebruik maakten van het aanbod, moeten nu op een andere manier hun bewegingsonderwijs gaan organiseren. Is er al duidelijkheid hoe scholen dit willen oplossen?	Sommige scholen hebben eigen vakleerkrachten in dienst, veel andere moeten freelancers inhuren die door commerciele marktpartijen geleverd worden. Dat zijn relatief zeer dure krachten.
151	PvdA	97	Als gevolg van de toenemende inflatie en klimaatveranderingen zullen inwoners van Gouda worden geconfronteerd met drinkwatertarieven die naar verwachting sneller stijgen dan voorheen uitgangspunt was. Worden er hierdoor op korte termijn (in 2025) problemen verwacht voor inwoners met een kleine beurs en als dat zo is aan welke oplossingen wordt er dan gedacht?	Door de toenemende inflatie staan alle noodzakelijke kosten van het bestaan onder druk. Zo ook de betaalbaarheid van drinkwater. Gouda ontvangt in het kader van de vroegsignalering van schulden betalingsachterstanden van inwoners bij het drinkwaterbedrijf Oasen. Het aantal ontvangen signalen vanuit Oasen is dit jaar met 26% toegenomen ten opzichte van een vergelijkbare periode in 2023. Vanuit het Rijk worden de volgende maatregelen genomen: Naast het verbreden van het sociale incassoproces van de drinkwaterleveranciers wordt ook de regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van drinkwater aangepast. In de huidige afsluitregeling drinkwater is nu al bepaald dat kwetsbare consumenten met gezondheidsrisico’s niet mogen worden afgesloten. In aanvulling daarop wordt de regeling aangepast zodat wordt voorkomen dat ook kinderen onvoldoende toegang hebben tot drinkwater. Daarnaast wordt bekeken welke andere kwetsbare groepen ook beter beschermd moeten worden.
152	PvdA	136	Progamma 6 Misdrijven - Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag per 1.000 inwoners 2023 7,4 5,8. Is er een verklaring te geven waarom in Gouda de cijfers duidelijk afwijken van het landelijk gemiddelde?	Er is geen specifieke oorzaak bekend waarom de Goudse cijfers hoger zijn dan het landelijk gemiddelde. Hier zou nader onderzoek voor nodig zijn.
153	PvdA	136	Programma 6 Misdrijven - Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners 2023 4 2,5 Is er een verklaring te geven waarom in Gouda de cijfers duidelijk afwijken van het landelijk gemiddelde?	Het is niet bekend waarom dit cijfer hoger is dan het landelijk gemiddelde. Wat we inmiddels wel zien is een flinke daling van het aantal winkeldiefstallen. Het aantal winkeldiefstallen was in de periode januari t/m september 2024 39 procent lager ten opzichte van de zelfde periode in 2023 (van 251 naar 153). Het aantal winkeldiefstallen was in 2023 vrijwel gelijk aan het totaal aantal winkeldiefstallen van 2022.
154	SGP	opleg notitie	Waarom is er in tegenstelling tot vorige jaren voor gekozen om voor het maken van het raadsvoorstel, de verwerking van de septembercirculaire af te wachten?	Het raadsvoorstel later versturen wordt sinds de begroting 2023 toegepast, zodat de uitkomsten van de septembercirculaire betrokken kan worden in het raadsvoorstel. Op deze manier wordt een zo actueel mogelijk beeld gegeven van het begrotingsresultaat.
155	SGP	10	Is de algemene reserve per start jaar, niet altijd hetzelfde als 31-12 van het voorafgaande jaar? Nu start elk jaar op 23.413	In de tabel is expliciet aangegeven dat het gaat om de stand van de algemene reserve per 31-12. Dat is nodig om de omvang van het weerstandsvermogen te kunnen bepalen. Ter vergelijking: in de tabel van de algemene reserve op pagina 123 van de programmabegroting is de ontwikkeling van de algemene reserve weergeven waarbij de eindstand op 31-12 van het ene jaar de beginstand op 1-1 van het volgende jaar is.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
156	SGP	10 en 59	De afvalstoffenheffing stijgt met 10.7 procent, met een verwijzing naar inflatie. De inflatieverwerking bij andere heffingen is 2.2%. Kan aangegeven worden waaruit de verdere stijging bestaat? Welk deel van de stijging komt door (extra) kwijtscheldingen?	Bij afval speelt niet allen inflatie een rol, maar ook de ontwikkelingen van grondstofprijzen. De stijging wordt onder andere veroorzaakt door algehele prijsstijgingen (inflatie) als gevolg van verhoging van lonen en hogere brandstofprijzen. Hierdoor is de prijs voor afvalinzameling door Cyclus gestegen. Tegelijkertijd is de vergoeding voor ingezameld plastic afval en de opbrengst van oud papier gedaald. Met ingang van 2023 wordt de kwijtschelding niet meer toegerekend aan de heffing. Dit als gevolg van de motie verlaging woonlasten.
157	SGP	17	De gemeente wil inzetten op vasthouden, hergebruiken, infiltreren en vertraagd afvoeren van hemelwater. Hoe wordt hierin rekening gehouden met toename in wateroverlast (toename in aantal locaties, tijdsduur en omvang)?	Door de voorkeursvolgorde toe te passen zal er minder wateroverlast plaatsvinden omdat er meer ruimte voor water gecreëerd wordt. In plaats van het water direct af te voeren naar het oppervlaktewater wordt het water eerst vastgehouden (bijvoorbeeld in een wadi) zodat het kan infilteren waar mogelijk en dan pas zal afvoeren naar het oppervlaktewater.
158	SGP	17	doelstelling 3. Wij zien hier niet terugkomen dat er zoals gezegd vooral ingezet gaat worden op isoleren en individuele oplossingen. Waarom niet?	Eerste punt van doelstelling 3 stelt: Uitwerken van de herziene focus voor de warmtetransitie naar een uitvoeringsstrategie met aandacht voor de invloed van factoren als netcongestie en geluid. De herziene focus biedt inwoners en ondernemers meer duidelijkheid over de voorkeursoplossing voor een aardgasvrije omgeving en hun handelingsperspectief. Dit gaat over isoleren en individuele oplossingen. Daarnaast loopt het Gouds Isolatieprogramma gewoon door dat zich volledig richt op isoleren en besparen.
159	SGP	17	doelstelling 4. Acht de gemeente de genoemde doelstellingen voor 2030 en 2035 haalbaar met het beschikbare budget en de ervaring die er tot nu toe is qua verduurzaming van gemeentelijk vastgoed?	Ja, er vanuit gaande dat er met de doelstelling van 2035 de doelstelling van 2040 bedoeld wordt. En dat het budget zoals vastgesteld voor de routekaart ook beschikbaar blijft.
160	SGP	17	doelstellingen: Zit er een volgordelijkheid of prioritering in de opsomming 'klimaatadaptatie' 'biodivers' 'toegangkelijkheid' 'bodemdaling' 'CO2-besparen' en 'circulariteit'?	Er is geen volgordelijkheid of prioritering in de opsomming. Genoemde onderwerpen zijn belangrijke voorwaarden voor een leefbare duurzame leefomgeving conform de ambitie van de Omgevingsvisie Gouda. Bij initiatieven en plannen bekijkt de gemeente per locatie, in overleg met de initiatiefnemer, wat de optimale invulling is.
161	SGP	24	Doelstellingen mbt duurzaam OV worden gemist. Hoe zet de gemeente zich in voor duurzaam OV? Wordt er richting de provincie contact gelegd mbt de beloften van Qbuzz die we voorlopig nog niet vervuld zien worden? Welke impact heeft dat op gezondheid en leefbaarheid van onze stad?	Het hele gebied Zuid-Holland Noord gaat door Qbuzz bediend worden met elektrische bussen. Omstandigheden (zoals een faillissement van een busleverancier en vertraging in het realiseren van busremises) zorgen ervoor dat het inzetten van enkel elektrische bussen vertraging oploopt. Qbuzz maakt daarover afspraken met de provincie die concessieverlener is. De provincie bepaalt welke afwijkingen wel en niet acceptabel zijn (al dan niet via boetes). De verwachting is dat binnen afzienbare tijd (nog in 2025) alsnog volledig elektrisch gereden gaat worden door Qbuzz. De negatieve impact op de gezondheid en leefbaarheid is daarmee beperkt.
162	SGP	28	Taakveld 2.2 Parkeren. Van parkeren zeggen we altijd dat het kostendekkend is en het de gemeente geen geld gaat kost. Welke kosten zien we hier dan wel staan?	Taakveld 2.2 bevat alleen de kosten van bijvoorbeeld de Stationsgarage, Parkeerbeleid en de kosten van de Uitvoeringsovereenkomst Coöperatie ParkeerService. De parkeerbaten staan op een ander taakveld opgenomen: taakveld 0.63.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
163	SGP	28	Kan inzichtelijk gemaakt worden wat fietsparkeren in Gouda kost voor de gemeente?	Dat is afhankelijk van de definitie van Fietsparkeren. Deze post is verdeeld over veel begrotingsonderdelen, bijvoorbeeld plaatsing en onderhoud fietsklemmen / fietsnietjes, handhaving fietsparkeren, exploitatie fietsenstalling Nieuwe Markt, exploitatie fietsendepot, bebording. Er is dus geen eenduidig antwoord te geven op deze vraag.
164	SGP	32	Op burgerparticipatie zijn geen doelen of indicatoren gedefinieerd. Wel een heel flink budget. Op welke manier is dit bedrag bepaald en hoe wordt inzichtelijk gemaakt of dit geld goed besteed is?	De Startnotitie participatie vormt de basis voor hoe de gemeente invulling geeft aan burgerparticipatie en -initiatieven. Dit wordt nog uitgewerkt in doelen en indicatoren.
165	SGP	35	Is het mogelijk om de raad nog voor de begrotingsbehandeling openbaar te informeren over de vervolgstappen nav de motie businesscase schouwburg?	Het college werkt aan een agenderingsvoorstel voor december/januari.
166	SGP	63	Waarom zijn in de tabel geen geraamde kwijtscheldingen per heffing opgenomen? Als dit de technische uitwerking is van de motie verlaging woonlasten, kunnen deze kosten dan alsnog worden verstrekt? Op welke kostenplaats in de begroting landen deze kosten nu dan?	Dit is abusievelijk niet opgenomen. Voor 2025 zijn de kosten als volgt begroot: OZB-woningen € 2k, afvalstoffenheffing € 976k en rioolheffing € 719k. Deze kosten komen ten laste van de algemene middelen, hiervoor zijn middelen geraamd in programma 4 Sociaal Domein.
167	SGP	65	Hoe kan het dat ondanks dat de leges voor paspoorten en rijbewijzen op de maximale hoogte zijn vastgesteld, deze toch niet kostendekkend zijn? (de maximale hoogte is toch bedoeld om niet te verdienen op leges, maar zijn wel vastgesteld op een hoogte dat deze kostendekkend zijn?)	De maximale tarieven voor paspoorten en rijbewijzen zijn niet bedoeld om te voorkomen dat gemeenten verdienen op leges. Daar zijn gemeenten zelf verantwoordelijk voor. Wel zijn deze bedoeld om te voorkomen dat gemeenten tarieven rekenen die ruim hoger dan gemiddeld zijn. Het komt dus voor dat de leges voor het leveren van paspoorten en rijbewijzen voor gemeenten niet kostendekkend zijn. Dit is in Gouda het geval. Wij rekenen waarschijnlijk meer kosten toe bij de berekening van de kostendekkendheid dan gemiddeld.
168	SGP	70	Heeft het weergeven van de weerstandsratio voor alleen het komende begrotingsjaar, geen risico in zich van jojo beleid, omdat er niet langjarig gestuurd wordt op het weerstandsvermogen?	De sturing op het weerstandsvermogen zou zich bij voorkeur richten op korte en lange termijn. Het voordeel van de meerjarige weergave is de doorkijk naar het laatste jaar van de meerjarenbegroting: hoe staat onze weerstandsratio er dan voor? Het nadeel is dat zowel het beschikbaar als het benodigd weerstandsvermogen jaarlijks sterk kunnen fluctueren omdat het gebaseerd is op een analyse van één moment. De betrouwbaarheid en daarmee de bruikbaarheid voor sturing neemt dus af voor toekomstige jaren. Zie ook antwoord vraag 77.
169	SGP	71	Is het technisch mogelijk om bij alle financiële besluiten die de raad het komende jaar neemt (of vanaf een bepaald minimumbedrag) een actualisatie van de tabel met financiële kengetallen te voegen?	zie vraag 13
170	SGP	72	Dank voor het weergeven van de netto-investeringsquote in de begroting! Is het mogelijk om aan te geven waar het verschil in hoogte met de kadernota in zit? Met andere woorden: welke investeringen zijn lager geworden of vooruit geschoven tov de kadernota?	Er zijn verschillende investeringen van 2023 naar 2024 verschoven, evenals investeringen van 2024 naar 2025. Deze verschuivingen zijn in de grafische weergave van de investeringsquote meegenomen. In de 2e bestuursrapportage ziet u welke investeringen verschoven zijn. Zie ook antwoord vraag 171.
171	SGP	81	Is het mogelijk om bij de tabel aan te geven welke van de ruim 100 miljoen aan investeringen die voor 2025 op de rol staan, doorgeschoven investeringen zijn van afgelopen jaren?	Voor het antwoord verwijzen we naar pagina 32 van de 2e Berap onder kopje: Mutaties 2e berap / begroting 2025-2028. Hier zijn de aframing in 2024 te zien en welke er in 2025 (en sommige ook jaren erna) opgehoogd worden. Het kan zijn dat dit fasering is binnen de gestelde termijn en dat de einddatum niet wijzigt.
172	Van der Mije	6	In 2024 was 155 miljoen begroot voor het sociaal domein. Kan een verklaring (met getallen) gegeven worden waarom er in 2025 17 miljoen meer nodig is? En waarom wordt in de jaren daarna een forse vermindering van de uitgaven voorzien?	Zie bijlage bij deze vraag voor een overzicht van de lasten 2024 ten opzichte van 2025. Zie voor de beantwoording van het tweede deel vraag 7 van D66.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
173	Van der Mije	18	Klimaatverandering. In de midterm review werd aangegeven dat meer bomen zijn gepland. In de commissievergadering over biodiversiteit is aangegeven dat kroonvolume van bomen een betere indicator is voor het tegengaan van hittestress. Waarom is het kroonvolume nog niet opgenomen in het beleidsvoornemen?	Na vaststelling van de Programma's Groen, Bomen en Biodiversiteit in juni 2024, is een start gemaakt met het opstellen van een monitoringssysteem waarmee boomkroonvolume- en bedekking kan worden gemeten. Dit is nog niet afgerond, waardoor een kwantitatieve meting van het aantal bomen tot het moment van afronding nog de manier van werken is.
174	Van der Mije	18	Net als in de midterm review mis ik het opstellen van de dierenwelzijnsnota, wanneer wordt deze nota uitgewerkt?	Het raadsvoorstel dierenwelzijn is op 17 september 2024 aangeboden aan de raad .
175	Van der Mije	40	In het bestuursakkoord staat: "Verrommeling en dagelijkse irritaties pakken we samen op." In de midterm review geen verwijzing naar de aanpak om verrommeling en dagelijkse irritaties aan te pakken. In hoeverre wordt invulling gegeven aan het elkaar kunnen aanspreken? En in hoeverre wordt invulling gegeven aan handhaving van dagelijkse irritaties ter voorkoming van fietsen door de Korte Groenendaal op drukke zaterdagmiddagen?	De Goudse handhavers zijn dagelijks in de stad aanwezig en spreken mensen tijdens hun reguliere rondes aan op ongewenst gedrag, zoals fietsen in het winkelgebied. De inzet is preventief door zichtbaar aanwezig te zijn en repressief door controles uit te voeren. Het bredere punt van "elkaar aanspreken" raakt aan het thema cohesie, wat de gemeente op tal van manieren bevordert.
176	Van der Mije	57	Waarom gaat in 2028 Treasury naar 92 Keuro?	Door de hogere investeringen, de stijgende financieringen en daarmee gepaard gaande rentelasten, daalt het resultaat op het taakveld treasury.
177	Van der Mije	79	De grafiek netto investeringsquote: waarom wijkt de tendens in de grafiek af van het overzicht in 4.5 (blz 84)? De investeringen in het overzicht op blz 85 nemen af na 2025 terwijl de grafiek een stijgende lijn laat zien.	Dit heeft te maken met de definitie van de investeringsquote, die kijkt naar de mutatie van de materiële vaste activa (MVA) van de afgelopen vier jaar. De netto investeringsquote kan daardoor een andere trend laten zien dan het overzicht van de investeringen op bladzijde 85, omdat deze laatste puur de jaarlijkse investeringen toont. De grafiek reflecteert dus niet alleen de huidige investeringen, maar ook hoe deze zich hebben ontwikkeld over de afgelopen jaren, wat kan resulteren in een stijgende lijn ondanks dat de investeringen zelf na 2025 afnemen.
178	Van der Mije	85	Hoe realistisch is een voorgenomen investering van 102 Meuro in 2025?	In het kader van de continue verbetering financiele functie zal verdere fasering voor de jaren 2025 en verder de komende periode plaatsvinden. We verwijzen naar de tekst in de 2e Berap op pagina 32: Tijdens de bespreking(en) in de commissie- en raadsvergadering van de jaarrekening 2023 is naar voren gekomen om het planningsniveau van de investeringen beter aan te laten sluiten op de realisatie. Hiertoe is in deze 2e bestuursrapportage 2024 een eerste stap gezet. In 2025 zal dit worden doorontwikkeld.
179	Van der Mije	85	Hoeveel begeleiding in FTE vanuit de gemeentelijke organisatie is nodig om de investeringen in 2025 in goede banen te leiden?	Zie antwoord bij vraag 178. Verder is in de begroting voor investeringen een deel vaste formatie en een deel flexibele schil opgenomen om de investeringen te kunnen uitvoeren.
180	Van der Mije	85	De investeringen nemen sterk af na 2025. In hoeverre werkt dit door in de bezetting van de organisatie? Immers als er minder projecten zijn dan zijn ook minder project- (bege)leiders nodig vanuit de gemeente.	Zie antwoord bij vraag 178. Verder is in de begroting voor investeringen een deel vaste formatie en een deel flexibele schil opgenomen om de investeringen te kunnen uitvoeren.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
181	Van der Mije	89	De structurele kosten voor gemeenschappelijke regelingen nemen in 2025 met bijna 6 miljoen toe. Vervolgens wordt de jaarlijkse bijdrage elk jaar iets minder. Hoe realistisch is dat, gezien de stijgingen uit het verleden?	De stijging van de kosten in 2025 wordt voornamelijk veroorzaakt door de toevoeging van de Regionale Werkorganisatie (RWO) voor Jeugd en WMO, evenals de verhoging van de bijdrage aan de BSGR. De verwachte dalingen in de jaren daarna worden vooral veroorzaakt door de lagere bijdragen aan PROMEN. Promen is een van de organisaties die de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) uitvoert. De WSW is een aflopende regeling die stopt van Rijkswege, maar blijft doorlopen voor mensen die al in de WSW zitten. Aangezien het aantal WSW-deelnemers afneemt, leidt dit tot daling van de bijdrage op termijn. Voor nieuwe instromers, die anders onder de WSW zouden vallen, is er nu beschut werk via Prowork, een dochteronderneming van Promen. Omdat Prowork geen GR is, worden de kosten hiervan niet meegenomen in de begroting van de gemeenschappelijke regelingen.
182	Van der Mije	120	Waarom is de reserve Zuidelijk Stationsgebied er nog? Wanneer wordt verwacht dat deze reserve ingezet gaat worden?	Het project is nog niet afgerond, dat is naar verwachting eind dit jaar. Daarom kan de reserve nog niet worden opgeheven.
183	Van der Mije	125	In 2023 zou een inventarisatie plaatsvinden of de onderhoudsvoorzieningen stationsgarage; schouwburg en gemeentelijke gebouwen nog nodig zijn. Er zou een MJOP aaan de raad worden voorgelegd. Wanneer komt dit MJOP naar de raad? En waarom bestaan deze 3 voorzieningen nog?	Naar verwachting wordt het voorstel omtrent het MJOP eind 2024 ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Er bestaan vier voorzieningen, namelijk voor: het Huis van de Stad, schouwburg, stationsgarage en alle overige gemeentelijke gebouwen. De voorziening Huis van de Stad en stationsgarage worden beide gefinancierd uit een ander programma dan de voorziening gemeentelijk gebouwen. Daarnaast is voor de schouwburg een aparte voorziening gecreëerd, omdat de aard en omvang van de onderhoudsactiviteiten afwijkt van het overige onderhoud en hiermee de beschikbare middelen voor het onderhoud tussen schouwburg en overige gebouwen gescheiden dient te worden gehouden.
184	VVD	13	Er wordt al langer gesproken over de ambitie om de zogenaamde ''schuifpuzzel'' met vestigingslocaties voor bedrijven te leggen. Welke concrete voortgang wordt verwacht met welke inspanningen?	Het leggen van de schuifpuzzel is een complexe legpuzzel met meerdere belangen en stakeholders (zowel ondernemers als overheden). We sturen door middel van beleid (bedrijventerreinenvisie), lobby richting provincie zoals onlangs in een werkbezoek met de gedeputeerde, en het faciliteren van een onafhankelijk derde die de gesprekken met ondernemers begeleidt. Het laatste is in 2022-2023 ondersteund door middel van subsidie van de provincie. Indien de puzzel gelegd kan worden wordt de raad geïnformeerd over vervolgstappen.
185	VVD	13	Is het een correcte observatie dat het vestigingsklimaat (en het verbeteren daarvan) niet meer genoemd wordt onder de doelstellingen in het programma Economie, werk en onderwijs? Op welke wijze gaat de gemeente dit vestigingsklimaat toch positief beinvloeden?	Het klopt dat vestigingsklimaat (en het verbeteren daarvan) niet als bullet is opgenomen in een van de doelstellingen van programma 1. Het programma streeft echter wel naar een vitale Goudse economie en een goed ondernemers- en vestigingsklimaat, inclusief een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt (zie eerste zin pagina 12). Het opstellen en uitvoeren van een Economische Agenda doet de gemeente samen met Gouda Onderneemt om het vestigingsklimaat positief te beinvloeden. De doelstellingen in de begroting zijn daar acties uit, maar de Economische Agenda bestaat uit meer acties dan in de begroting zijn opgesomd.
186	VVD	18	Hoe verhoudt het genoemde ''ecologisch maaibeheer'' zich tot aspecten omtrent verkeersveiligheid?	Op kruispunten worden de zichthoeken viermaal per jaar gemaaid om het overzicht te vergroten en daarmee de verkeersveiligheid. Om de breedte van de fietspaden in stand te houden, en daarmee de verkeersveiligheid, wordt tweemaal per jaar langs fietspaden de ruwe grasbermen gemaaid.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
187	VVD	18	Wat is de huidige status/voortgang op het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad en loopt dit nog in lijn met de oorspronkelijke planning?	De voortgang loopt niet meer in lijn met de oorspronkelijke planning. Hierover is de raad geïnformeerd. Deze update vindt jaarlijks plaats. Op 24 juni 2024 (dossier 8379) heeft de raad de laatste stand van zaken ontvangen. In juni 2025 vindt de volgende update plaats.
188	VVD	18	Wat gaat de gemeente anders doen dan bij de eerdere uitvraag inzake het soortenmanagementplan (SMP), waardoor deze uitvraag nu wel zal slagen?	Na de eerste (niet succesvolle) uitvraag zocht de gemeente contact met geïnteresseerde marktpartijen, waardoor we de tweede uitvraag nog meer op hun wensen konden afstemmen. De tweede uitvraag loopt momenteel nog en leidt hopelijk wel tot inschrijvingen.
189	VVD	18	Wat gaat de gemeente ondernemen om de opgelopen achterstand met betrekking tot bijvoorbeeld de TVW in te lopen? *(transitievisie warmte)*	Er is geen sprake van een achterstand maar van een wijziging in focus, mede om te voorkomen dat er in delen van de stad vertraging zou ontstaan. Mede naar aanleiding van de evaluatie van de uitvoering van de TVW begin 2024 heeft het college in juni besloten de focus iets te herzien door voorlopig volledig in te zetten op individuele oplossingen (all electric); isoleren, besparen en toewerken naar "aardgasvrij-klaar" (met uitzondering van (bewoners)initiatieven voor kleine warmtenetten). De raad is hierover geïnformeerd met een memo. Een uitvoeringsstrategie met betrekking tot deze nieuwe focus wordt op dit moment opgesteld. De raad heeft in een werksessie op 16 september 2024 meegedacht over de kaders voor de uitvoeringsstrategie. Daarnaast gaat de uitvoering van vastgestelde plannen en projecten (bijvoorbeeld het Gouds Isolatieprogramma (GIP)) gewoon door.
190	VVD	18	We zien dat veel fysieke projecten vertraging oplopen. Op basis van welke informatie denkt de gemeente te kunnen versnellen met het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed? En wat zijn de gevolgen van die versnelling (fysiek/ruimtelijk, prioritering/gemeentelijke capaciteit, financieel etc.)?	In bijlage 4 van de routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed is de beoogde planning voor de verduurzaming opgenomen. Deze planning ziet toe op het behalen van de tussen- en einddoelstelling. Er is geen sprake van ‘extra’ versnelling ten opzichte van de vastgestelde routekaart. De routekaart bevat de beoogde versnelling.
191	VVD	18	Wat gaat de gemeente Gouda ondernemen om het onderhoud van de kademuren en waterbouwkundige werken binnen de gestelde termijnen te halen, gegeven de uitdagingen hieromtrent?	De gemeente heeft op basis van inspecties en nader onderzoeken goed zicht op de toestand van het areaal en het onderhoud dat uitgevoerd moet worden. Zo wordt vanaf volgend jaar gestart met het vervangen van diverse wal- en kademuren (o.a. aan de Korte Vest, Karnemelksloot en Lage Gouwe). Daarnaast gaan er deze begrotingsperiode nog nadere onderzoeken plaatsvinden naar de precieze toestand van verschillende andere wal- en kademuren(o.a. de Hoge Gouwe, Blekers-, Fluwelen- en Turfsingel). Op basis van de uitkomsten zal dan het benodigde onderhoud op worden genomen in het beheerplan groot en vervangingsonderhoud openbare ruimte, zo zorgen we er voor dat we tijdig het onderhoud kunnen inplannen en uitvoeren.
192	VVD	23	Versnellen woningbouw en sturen worden gebruikt als doel en middel. Hoe gaat de gemeente ervoor zorgen dat het sturen niet het tegenovergestelde effect kent en hoe verhoudt deze versnelling tot andere beleidsdoelstellingen?	"Sturen" is hier bedoeld als het inzetten van alle publiek- en privaatrechtelijke middelen om versnelling te realiseren, zoals heldere visievorming, sluiten van overeenkomsten vergunningverlening en (actief) grondbeleid. Andere beleidsdoelstellingen zijn daarbij randvoorwaardelijk om een goede leefomgevingskwaliteit te kunnen bereiken.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
193	VVD	23	Recente ontwikkelingen zoals de werkzaamheden aan de Steve Bikobrug/Nieuwe Gouwe O.Z. tonen aan hoe kwestbaar de verkeerscirculatie in Gouda is en hoe groot de auto-afhankelijkheid van vele Gouwenaars is. Op welke manier houdt de gemeente hier ook aandacht voor?	De inzet van het VCP is om de auto-afhankelijkheid wat minder groot te maken, door de duurzame alternatieven te stimuleren o.a. door een goede en veilige infrastructuur voor aan te bieden. Een bepaalde robuustheid in het wegennet als er calamiteiten ontstaan is goed om te hebben, maar is niet altijd mogelijk. De gemeente houdt rekening met de volgordelijkheid van het uitvoeren van (VCP) projecten, de zogenaamde rode draad planning. Bepaalde wegen kunnen niet tegelijkertijd dicht, maar moeten na elkaar uitgevoerd worden. Dit berekent de gemeente met een verkeersmodel, om te kunnen bepalen of de rest van het wegennet dit aan kan.
194	VVD	23	Er wordt al langer gesproken over een distributiehub, wat gaat de gemeente nu voor stappen ondernemen om dit te realiseren?	In de raadsmemo die voor 1 november wordt verzonden, is een uitgebreide analyse en toelichting op de stand van zaken omtrent ZES terug te vinden, inclusief de mogelijke distributiehub.
195	VVD	23	In hoeverre is het ingebruiknemen van een distributie-hub, voorwaardelijk voor andere ontwikkelingen zoals het streven naar lichtere transportmiddelen?	Het ingebruiknemen van een distributiehub is niet voorwaardelijk voor andere ontwikkelingen zoals het streven naar lichtere transportmiddelen, maar kan die ontwikkelen wel versnellen en ondersteunen. In de raadsmemo die voor 1 november wordt verzonden, is een uitgebreide analyse van en toelichting op de stand van zaken omtrent ZES terug te vinden.
196	VVD	23	Welke ontwikkelingen hebben er sinds de raadsbehandeling plaatsgevonden op het dossier van de invoering van de ZES?	In de raadsmemo die voor 1 november wordt verzonden, is een uitgebreide analyse en toelichting op de stand van zaken omtrent ZES terug te vinden, inclusief de mogelijke distributiehub. Uitgangspunt is een sluitende GREX (saldo nul). Alle beschikbare financiële ruimte wordt ingezet om zo veel mogelijk invulling te geven aan de wens om op gemeentelijke bouwvelden 33% sociaal te realiseren. Op de bouwvelden van de VOF wordt gestreefd naar 20% sociaal. Per fase wordt een stedenbouwkundig plan uitgewerkt en wordt bezien welke programmamix realistisch is binnen het kader van een sluitende GREX. Op dit moment wordt gewerkt aan het stedenbouwkundige plan voor WG-4. De financiële haalbaarheid van de ambities ten aanzien van sociale woningen moet nog worden getoetst. De haalbaarheid is afhankelijk van diverse factoren, waaronder de kosten voor de realisatie van WG-4, de woningtypes die sociaal worden gerealiseerd (gestapeld/grondgebonden) en de investeringsbereidheid van de corporaties om de sociale woningen tijdig te realiseren. Het stedenbouwkundig plan WG-4 wordt voor besluitvorming aan de Raad aangeboden.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
197	VVD	24	Op welke voorwaarden of binnen welke kaders acht de gemeente de 33% en 20% sociaal in Westergouwe financieel haalbaar?	De GREX Westergouwe is het vastgestelde financiële kader voor de gemeente waarbinnen de verdere uitwerking en realisatie van Westergouwe plaatsvindt. Uitgangspunt is een sluitende GREX (saldo nul). Alle beschikbare financiële ruimte wordt ingezet om zo veel mogelijk invulling te geven aan de wens om op gemeentelijke bouwvelden 33% sociaal te realiseren. Op de bouwvelden van de VOF wordt gestreefd naar 20% sociaal. Per fase wordt een stedenbouwkundig plan uitgewerkt en wordt bezien welke programmamix realistisch is binnen het kader van een sluitende GREX. Op dit moment wordt gewerkt aan het stedenbouwkundige plan voor WG-4. De financiële haalbaarheid van de ambities ten aanzien van sociale woningen moet nog worden getoetst. De haalbaarheid is afhankelijk van diverse factoren, waaronder de kosten voor de realisatie van WG-4, de woningtypes die sociaal worden gerealiseerd (gestapeld/grondgebonden) en de investeringsbereidheid van de corporaties om de sociale woningen tijdig te realiseren. Het stedenbouwkundig plan WG-4 wordt voor besluitvorming aan de Raad aangeboden.
198	VVD	24	Welk beeld geeft de recente verkeerssituatie in Gouda (ten tijde van de afsluiting van Steve Bikobrug/Nieuwe Gouwe O.Z. v.w.b. de beschikbaarheid van de randwegen en het nieuwe 30 op gebiedsontsluitingswegen?	Het beeld is dat weggebruikers erg gewend zijn om door Gouda te rijden in plaats van om Gouda heen over de randwegen en veel verkeer via het Kleiwegplein wil, dat het verkeer niet goed aan kan. Dit resulteert in filevorming op de Kattensingel en Jamessingel. Dat is een van de redenen dat in het VCP de Kattensingel van het Kleiwegplein wordt afgesloten en hiervoor de (opgewaardeerde) randwegen aan te bieden. Het instellen van 30 km/u op gebiedsontsluitingswegen belemmert niet het verkeer om er langs te rijden, het gebeurt alleen op een veiligere manier.
199	VVD	24	Er zijn wat recente ontwikkelingen geweest waar bleek dat er in een straat geen enkel draagvlak was voor extra laadvoorzieningen, terwijl de gemeente (in eerste instantie) toch deze laadvoorzieningen wilde plaatsen. Hoe gaat de gemeente om met draagvlak in de straten voor deze laadinfrastructuur?	Als onderdeel van het Klimaatakkoord is de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) vastgesteld. Hierin is opgenomen dat de ontwikkeling van laadinfrastructuur geen belemmering mag vormen voor de groei van het aantal elektrische auto's. Laadinfrastructuur is daarnaast van belang om de doelstelling om in Gouda in 2040 CO2-neutraal te zijn. De uitgangspunten voor het aanvragen en plaatsen van laadpalen staat beschreven in het vastgestelde beleidskader voor de plaatsing van openbare laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR663795/#regeling-sluiting. Voorafgaand aan de plaatsing van een oplaadpaal wordt een verkeersbesluit genomen, Dit besluit wordt gepubliceerd, waarna er gedurende 6 weken een bezwarentermijn is. Bezwaren die zijn ingediend kunnen soms aanleiding geven een locatie te verplaatsen.
200	VVD	25	Wat wordt bedoeld met een''neutrale'' stadshub?	Dit is een hub waar alle type ondernemers terecht kunnen met hun lever- en ophaalbehoefte, en waar meerdere lokale logistieke dienstverleners onder een neutrale vlag opereren.
201	VVD	41	In welke mate wordt er gewerkt aan een dreigingsbeeld cybercrime en in hoeverre worden ook repressieve aspecten op cybercrime onderzocht/overwogen?	Er wordt (vooralsnog) geen dreigingsbeeld cybercrime voor Gouda opgesteld. Wat betreft repressieve aspecten zijn politie en OM leidend.
202	VVD	63	Waarom zijn kwijtscheldingen 0?	Dit is absievelijk niet opgenomen. Voor 2025 zijn de kosten als volgt begroot: OZB-woningen € 2k, afvalstoffenheffing € 976k en rioolheffing € 719k.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
203	VVD	78	Komende 4 jaar gaat schuld met 100 miljoen toenemen. Is het realistisch om deze investeringen daadwerkelijk te realiseren? Is er ruimte in de exploitatie om rente te betalen?	Ten aanzien van realisme, zie antwoord op vraag 178. In de exploitatie is ruimte gereserveerd voor deze investeringen en de daarmee samenhangende kapitaalslasten, rente en afschrijvingen. Er is dus ruimte voorzien om de rente te betalen.
204	VVD	85	In 2025 wordt verwacht dat er ruim 100 miljoen aan investeringen wordt gerealiseerd. Welk gedeelte hiervan is reeds aanbesteed? Voor welk deel van de investeringen is op dit moment al de realisatie begonnen?	Allereerst goed om te verwijzen naar vraag 178 over verdere fasering. Van de ruim € 100 mln in 2025 is voor € 64,4 mln (begroting 2025) al geld uitgegeven in 2024.
205	VVD	13	"Vaststellen van het Uitvoeringsplan onderwijshuisvesting 2e tranche IHP 2025-2030". Dit stond ook in 2024 al op de begroting. Waarom is dat nog niet klaar?	De ontwikkeling van de 2e tranche loopt iets vertraging op ten opzichte van de planning van 1,5 jaar geleden. Een extra onafhankelijk bouwkundig technisch onderzoek is uitgevoerd om tot een goede afweging en prioritering te komen. Er moet immers veel meer gebeuren dan dat er uitvoerbaar is. Dat vraagt goede onderbouwing in prioritering. Mede door de financiële besluitvorming rond het Lenteakkoord is de verwachting dat het plan in het 1e kwartaal 2025 aan raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.
206	VVD	46	Wat wordt bedoeld met Nota gemeenschappelijke regelingen? Welke beleidskaders gaan hierin vastgelegd worden?	Er had moeten staan: Nota verbonden partijen. In de nota verbonden partijen zijn beleidskaders vastgelegd met betrekking tot: wet- en regelgeving, aangaan en beeïndigen, vertegenwoordiging, controle, verantwoording en toezicht.
207	VVD	84	De investeringen IHP die hier genoemd zijn, lijken alleen 1e tranche te betreffen. Is er al een inschatting te geven welke investeringen de 2e tranche gaan vergen?	Het budget wordt vastgesteld door de Raad. Het plan met bijbehorende budgetten voor de tweede tranche IHP is momenteel in ontwikkeling. Streven is dat de raad hierover in 1e kwartaal 2025 een besluit kan nemen.
208	VVD	7	In de midterm review (en eerder ook in het rapport van CE Delft) is aangegeven dat een CO2 reductie van 77% haalbaar is. Toch staat in de programmabegroting nog een reductie van 100% (naar 0%). Welke aanvullende middelen zijn hiervoor in de begroting gereserveerd?	In de begroting zijn middelen gereserveerd voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed (€ 60 miljoen). Ook bestaat er de reserve klimaat, energie en duurzame mobiliteit, waar bijna € 2 miljoen in zit (€1.948.000). Inzet van deze middelen zijn niet meegenomen in de doorrekening van CE Delft. Om tot een reductie van 100% te komen, zijn meer middelen nodig. Daar is nu nog niet in voorzien.
209	VVD	12	Terugdringen jeugdwerkloosheid was een prioriteit in begroting 2024 en nu ook in begroting 2025. In de midterm review staat hier niet over. Wat is op dit thema bereikt?	Lokaal en regionaal zijn diverse activiteiten ondernomen om jeugdwerkloosheid te voorkomen en te bestrijden. Denk aan de regionale sluitende aanpak met school@work, jongeren buiten beeld en het tegengaan van groenpluk (het in dienst nemen van jongeren nog voordat ze hun opleiding hebben afgerond). Ook het Jongerenperspectieffonds draagt hieraan bij. Hiermee zijn jongeren weer naar school of aan het werk gegaan. Er zijn echter ook weer nieuwe werkloze jongeren bijgekomen, wat resulteert in een kleine groei van de jeugdwerkloosheid in Gouda. Dit is in lijn met het landelijke beeld.
210	VVD	24	In de midterm review staat dat het aantal deelauto's in 2022 per 100.000 inwonder 31 was. Dus dat betekent ongeveer 24 auto's. Hoeveel deelauto's verwacht het college eind 2025 te hebben bereikt?	Er zijn momenteel 42 deelauto's in Gouda (25 commercieel en 17 coöperatief). Eind 2025 verwacht het college dat er minimaal 15 extra commerciele deelauto's zijn toegevoegd.
211	VVD	15	Er staat nog geen indicator voor circulaire economie opgenomen. Op welke wijze gaat het college de voortgang hierop monitoren?	De Startnotitie Circulaire Economie moet (wanneer voldoende capaciteit) worden uitgewerkt tot circulair beleid. Hoe te monitoren en met welke indicatoren gaat daar onderdeel van zijn. In het binnenkort te verschijnen MVOI Actieplan heeft circulaire economie ook een plek. Dit MVOI Actieplan zal wanneer gereed met de raad worden gedeeld.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
212	VVD	24	Welke woningbouwprojecten gaan in 2025 opgeleverd worden (dus bewoond worden)? Om hoeveel woningen per project gaat het?	Het aantal opleveringen vanuit de woningbouwprogrammering kan fluctueren door onvoorziene omstandigheden. Zo stond bijvoorbeeld De Koploper gepland om in 2024 opgeleverd te worden, maar dit schuift volgens de laatste inzichten op naar januari/februari 2025 vanwege vertraging in het aansluiten op de nutsvoorzieningen. Daarmee worden de eerste 156 woningen opgeleverd. Voor sommige projecten waar nu aan gebouwd wordt, kan een dergelijke verschuiving ook plaatsvinden als deze net wel/ net niet voor het einde van het jaar worden opgeleverd. Met die notie geldt het overzicht voor projecten van 30 woningen of meer: Westergouwe fase 3 bestaande uit deelprojecten eiland 2 34 woningen, scholencluster 42 woningen, De Ploeger 46 woningen, Klein Gouda 45 woningen, Natuurzicht 46 woningen, Parkwonen eengezinswoningen 30 woningen, Westerhof 30 woningen, Windsor Park 46 woningen (in totaal circa 320 woningen); Wonen van Loon 172 woningen, Zuidelijk Stempel Oost-midden 65 woningen. Daarnaast zijn er diverse kleinere ontwikkelingen die gezamenlijk optellen tot 75 woningen. Alle woningen tezamen die volgens de huidige inzichten in 2025 worden opgeleverd tellen op tot circa 700 woningen.
213	VVD	64	Totale lasten en baten Algemene dienstverlening zijn meer dan verdubbeld t.o.v. begroting 2024. Wat is hiet de oorzaak van?	De tabellen behorend bij de legesverordening waren in het document van de begroting 2024 nog niet bijgewerkt vanwege de komst van de omgevingswet. In het raadsvoorstel ‘vaststellen belastingverordeningen 2024’ zijn de tabellen bijgewerkt (vergadering 13-12-2023). Daar staan de bijgewerkte totale lasten (€ 1.510k) en baten (€ 1.476k) voor Algemene dienstverlening horend bij de begroting 2024. Deze zijn nog steeds wel lager dan de totale lasten (€ 2.050k) en baten (€ 1.670k) in de begroting 2025. Dit komt met name doordat er meer aanvragen voor paspoorten en ID-kaarten verwacht worden in 2025. De zogenaamde paspoortpiek startte in 2024 in maart, terwijl deze in 2025 voor het hele jaar geldt. Ook is er bij de baten burgerlijke stand uitgegaan van een verhoging van de legestarieven met betrekking tot huwelijken en partnerschappen.
214	PvdD		Wanneer krijgen we de koppeling tussen de begroting en de staat van de stad?	Het college is voornemens om in 1e kwartaal van 2025 een agenderingsverzoek naar de gemeenteraad te sturen om het over de staat van de stad te hebben. Eén van de zaken die het college graag bespreekt met de gemeenteraad is het moment van de oplevering. De rapportage maakt geen onderdeel uit van de P&C-documenten, omdat het geen verantwoordingsdocument is. Het geeft inzicht in de actuele trends en ontwikkelingen van Gouda en haar inwoners. In een ‘Staat van de Stad’ staan feiten, cijfers, kaarten en grafieken over verschillende Goudse (en regionale) onderwerpen. De betekenis van deze trends en ontwikkelingen voor het beleid worden uitgewerkt in de kadernota. Het heeft dus een koppeling met de begroting via de kadernota.
215	PvdD		Dierenwelzijn wordt niet genoemd in de begroting, terwijl het beleid dit jaar wordt behandeld en daaropvolgend er ook uitvoering bij komt kijken. Waar kunnen we deze gelden voor dierenwelzijn terugzien in de begroting?	Dierenwelzijn is in de begroting opgenomen onder Programma 6, Taakveld 1.2, Openbare Orde en Veiligheid

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
216	PvdD		Waar zien we de kosten per jaar voor het onderhoud van de duiventil? Is er ergens financiële ruimte om eenmalig te investeren in de duiventil? Waar zien we dit terug?	Op het budget voor ontsmetting en ongedierte is een jaarlijks budget opgenomen voor een bijdrage aan de vrijwilligers voor het beheren van de duiventil. Er is geen ruimte voor investeringen.
217	PvdD		Waar kunnen we de investeringen teruglezen in de begroting die worden gedaan ihkv de aangenomen biodiversiteitsnota teruggezien in de begroting? Hoeveel bedragen deze?	Het Programma Groen: Biodiversiteit (in de vraag "biodiversiteitsnota"genoemd) bevat een uitvoeringsagenda waarin onderbouwd is hoe het in het Bestuursakkoord beschikbaar gestelde structurele budget van € 500k wordt besteed.
218	PvdD	13	Wanneer wordt de economische agenda vernieuwd?	De gemeente is daar nu mee bezig samen met Gouda Onderneemt. De verwachting is dat halverwege volgend jaar de Economische Agenda door het college kan worden vastgesteld.
219	PvdD	13	Wordt de raad betrokken bij de vernieuwing van deze agenda?	Het college zal de raad informeren met een tussentijds memo waarin het de voortgang deelt en de evaluatie van de huidige Economische Agenda met de gemeenteraad deelt.
220	PvdD	14	Houdt Gouda rekening met extra budget voor de Groenalliantie mocht het deze niet lukken in aanmerking te komen voor subsidie van de provincie vanaf 2026?	In de meerjarenbegroting van de GroenAlliantie is geen verhoogde deelnemersbijdrage opgenomen naar aanleiding van het "wegvallen" van de provinciale bijdrage. Inzet is de inkomsten en uitgaven binnen twee jaar in balans te krjgen, met benutting van de reserves.
221	PvdD	15	Voor het uitvoeren van de Economische Agenda is de indicator "Aantal vestigingen per sector" opgenomen. Naar welke situatie wordt er toegewerkt? Wat is het beoogde einddoel?	Er is geen einddoel voor deze indicator opgenomen. Het bijhouden van ontwikkelingen in het aantal vestigingen geeft inzicht in de ontwikkeling van de Goudse economie.
222	PvdD	15	Voor het uitvoeren van de Economische Agenda is de indicator "Banen per sector (top 5)". Van welke situatie naar welke situatie wordt er toegewerkt? Wat is het beoogde einddoel?	Er is geen einddoel voor deze indicator opgenomen. Het bijhouden van ontwikkelingen in het aantal banen geeft inzicht in de ontwikkeling van de Goudse economie.
223	PvdD	15	Waarom is een doelstelling vanuit ciruclaire economie niet opgenomen als indicator als uitvoering van de Economische Agenda?	De Startnotitie Circulaire Economie moet (wanneer voldoende capaciteit) worden uitgewerkt tot circulair beleid. Hoe te monitoren en met welke indicatoren gaat daar onderdeel van zijn. In het binnenkort te verschijnen MVOI Actieplan heeft circulaire economie ook een plek. Dit MVOI Actieplan zal wanneer gereed met de raad worden gedeeld.
224	PvdD	16	Er wordt €2 miljoen gereserveerd voor economische promotie. Waar bestaat deze promotie precies uit? Wat is het doel van deze promotie?	Zie ook het antwoord op vraag 96 van GroenLinks voor de inhoud van dit taakveld Economische Promotie. Betreft taakveld 3.4. De taakveldomschrijving is overigens landelijk vastgelegd en kan niet door individuele gemeentes gewijzigd worden.
225	PvdD	35	Het koersdocument toerisme biedt kaders voor de aanpak van toerisme waarbij duurzaamheid aandacht krijgt. Op welke manier(en) wordt duurzaamheid concreet meegenomen in de aanpak van toerisme?	In de raadsmemo, die 3 oktober aan de raad is gestuurd, wordt aangegeven dat de gemeente duurzaamheid wil stimuleren door het positief ondersteunen van duurzame aanbieders. Zo geeft de VVV duurzame opties al meer aandacht, zoals bijvoorbeeld de duurzame wandeling 'vintage, vegan and more' in de webapp Explore Gouda, die in samenwerking met ondernemers is ontwikkeld afgelopen jaar.
226	PvdD	35	Wanneer wordt de raad betrokken bij het koersdocument toerisme?	De nieuwe koers toerisme is in 2019 vastgesteld en de uitvoering hiervan loopt. De raad is recent op 3 oktober 2024 geïnformeerd over de voortgang.
227	PvdD	35	Wat is de doelstelling qua aantal toeristen per jaar?	Er zijn geen doelstellingen voor het aantal bezoekers aan Gouda. De nieuwe koers zet niet in op meer toeristen, maar bezoekers die passen bij Gouda en langer verblijf in de stad en regio. Toerisme moet bijdragen aan de lokale economie en zo meerwaarde hebben voor bewoners, ondernemers en bezoekers.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
228	PvdD	35	Hoeveel is er begroot voor stadsmarketing en het bevorderen van toerisme? Waar kunnen wij dit teruglezen in de begroting?	Het beschikbare budget voor stadsmarketing is € 200.000 euro t/m 2025. Daarna € 100.000 euro. Zie ook het antwoord op vraag 62. Voor toerisme is € 550.000 beschikbaar, dit is inclusief de kosten voor de VVV. Het bedrag is niet gespecificeerd in de begroting opgenomen. Deze posten zij een onderdeel van Taakveld 3.4 Economische Promotie.
229	PvdD	39	Voor sportaccomodaties wordt er 2025 235.000 begroot, en dit valt terug naar 78.000 in 2028. Kan deze significatie afname nader worden geduid? Waar bestaat deze afname uit?	Dat wordt grotendeels veroorzaakt door het afnemende beschikbare budget voor de Subsidieregeling Investeringen Sportgebouwen. Daarvoor is in het Bestuursakkoord budget beschikbaar gesteld dat afnemend is, vanaf 2026 structureel € 50.000.
230	PvdD	40	Hoeveel camera's zijn er het afgelopen jaar geplaatst? Hoe verhoudt dit aantal zich tot de voorgaande jaren?	In het afgelopen jaar (oktober 2023 – oktober 2024) zijn er zes tijdelijke camera's in de reeds aangewezen gebieden geplaatst. 1 camera is geplaatst buiten de aangewezen gebieden. Voor deze specifieke camera is een nieuw aanwijzingsbesluit genomen. In de period oktober 2022 – oktober 2023 was het aantal tijdelijk geplaatste camera's lager en in de periode vanaf oktober 2021 – oktober 2022 vergelijkbaar.
231	PvdD	40	Wat is de gemiddelde duur dat geplaatste camera's blijven staan? Hoeveel camera's worden voor langere perioden geplaatst?	De geldigheidsduur van tijdelijke (adhoc) aanwijzingsbesluiten is 3 tot 6 maanden. Camera's die worden geplaatst in de reeds aangewezen gebieden ontlenen hun grondslag aan de aanwijzingsbesluiten die 2 jaar geldig zijn. Deze worden voor het aflopen van deze termijn geëvalueerd.
232	PvdD	43	De indicator voor het voorkomen van polarisatie en radicalisering is 'signalen/casussen'. Wanneer wordt een situatie geregistreerd als een casus of signaal van radicalisering of polarisatie? Welke criteria worden hiervoor gehanteerd?	'Een signaal' kan een verdenking van, of veroordeling voor, het plegen van strafbare feiten zijn of ontvangst van een signaal uit de stad van een professional of een bezorgde burger. Gespecialiseerde adviseurs van de gemeente wegen binnengekomen signalen, in overleg met partners en met behulp van een hiertoe ontwikkeld duidingsinstrument. Dit is een hulpmiddel om geweldsbereidheid in te schatten door duiding van opvattingen en handelingen van betrokkene. Afhankelijk hiervan kan een signaal een casus worden (voor de persoonsgebonden aanpak).
233	PvdD	84	Wat betekent de aanduiding E, M of H onder de colom NUT?	Zie vraag 123
234	PvdD	84	Welke voorzieningen worden precies bedoeld onder de maatschappelijke voorzieningen in Wester-Gouwe? Hoeveel van deze voorzieningen hebben betrekking op de beoogde ontwikkelingen bij de GBZ (zoals bijvoorbeeld parkeerplaatsen voor grote horeca-exploitatie)?	De voorzieningen die vallen onder de noemer 'maatschappelijke voorzieningen Westergouwe' zijn, zoals ook benoemd in de Nota Maatschappelijke Voorzieningen actualisatie maart 2021: - Voorzieningencluster 1: dit voorzieningencluster wordt nu gebouwd en bestaat uit een school voor 900 leerlingen, kinderdagverblijf, sportzaal met 2 zaaldelen, sportveld buiten en 42 sociale huurwoningen. - Voorzieningencluster 2: dit cluster is nog niet in voorbereiding. Het oorspronkelijke programma bestaat uit een gezondheidscentrum, welzijnsvoorzieningen en religieuze voorzieningen. Deze voorzieningen zullen samen met het commerciële voorzieningencluster met o.a. 2 supermarkten en dagwinkels ontwikkeld en uitgewerkt worden. Voor wat betreft het parkeren bestaat er een relatie met de voorzieningen die zijn gepland in de Groenblauwe Zone. Om die reden zal de uitwerking van het programma dat landt in de Groenblauwe Zone altijd samen bekeken moeten worden met Voorzieningscluster 2.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
235	Gouda Positief	15	Wat hebben de twee doelenstellingen van het plan Uitvoeren Economische Agenda (2021 - 2024) nu concreet opleverd nu we bijna aan het einde van deze 2024. De doelstellingen omvat woorden als aan de slag geaan maar wat heeft het programma nu opgeleverd?	De indicatoren houden de ontwikkelingen in het aantal vestigingen en het aantal banen bij. In de afgelopen jaren zijn het aantal vestigingen en het aantal banen licht gegroeid. Dit geeft inzicht in de ontwikkeling van de Goudse economie. De raad zal in een tussentijds memo worden geinformeerd over de nieuwe Economische Agenda en de evaluatie van de agenda die eind 2024 afloopt.
236	Gouda Positief	15	In 4 jaar tijd circa 50 jongeren aan werk helpen. Waar is de deze - in onze ogen-lage ambitie op gebaseerd? Maw we zijn op zoek naar de onderbouwing van de ambitie.	Gestreefd wordt naar een daling van het aantal werkloze jongeren met 20%. Dit zijn 50 jongeren.
237	Gouda Positief	18	Doelstelling 3 omvat vooral de ambitie om bedrijven en inwoners te helpen om energie te besparen en aardgasvrij te worden. Deze doelstelling is niet SMART geformuleerd. Hoe wordt de relatie tussen kosten en prestaties/resultaat op dit doel gemaakt/gelegd. En wanneer is dit doel wel/niet bereikt?	Het lastige van SMART doelstellingen is dat de gemeente particuliere eigenaren alleen kan stimuleren om energie te besparen en aardgasvrij te worden. Er geldt ook geen meldplicht als eigenaren maatregelen hebben uitgevoerd. SMART doelstellingen en monitoring daarvan zijn dus lastig en is daarom niet voor gekozen. Naar verwachting zullen in het duurzaamheidsplan met routekaart wel doelstellingen worden opgenomen. Monitoring zal dan gaan via de energielabels. Deze zeggen niet alles over de mate van isolatie, maar geven wel een indicatie. De ODMH handhaaft in opdracht van de gemeente op de wettelijke verplichtingen van bedrijven, zoals de energiebesparingsplicht en de label c-plicht. Dit biedt inzicht tav de bedrijven die onder deze verplichtingen vallen. Energieverbruik op bedrijventerreinen is inzichtelijk via de Trendmonitor Bedrijventerreinen, opgesteld door DPG met middelen door de raad (mede daarvoor) beschikbaar gesteld.
238	Gouda Positief	24	Doelstelling 1: is het noodzakelijk dat de woonwensen van jongeren in kaart worden gebracht? Je zou mogen verwachten dat deze allang duidelijk zijn, maw waarom een onderzoek?	Er zijn verschillende groepen jongeren in Gouda op zoek naar een betaalbare woning: onder andere thuiswonende jongeren die op zichzelf willen wonen, jongeren die dak- of thuisloos zijn en jongeren die uitstromen uit beschermd wonen/de maatschappelijke opvang naar een reguliere woning. We hopen met het onderzoek inzicht te krijgen in wat voor woonproducten voor jongeren we voor de verschillende groepen Goudse jongeren moeten realiseren zodat ze fijn kunnen wonen en zichzelf goed kunnen ontwikkelen. Hierbij kijken we naar zaken als onzelfstandige of zelfstandige woningen, woninggrootte, soort beheer, gemeenschappelijkheid, buurt, contractvorm. Uiteraard houden we rekening met financiële en praktische mogelijkheden in woningbouwprojecten. We zullen putten uit bestaande onderzoeken hierover aangevuld met een kleinschalig onderzoek onder Goudse jongeren en organisaties die hen huisvesten.
239	Gouda Positief	30	Doelstelling 3: de maatregelen die hierin staan genoemd hebben in de afgelopen jaren niet of nauwelijks geleid tot stabilisatie van de gevraagde zorg (WMO en Jeugdzorg). Welke additionele maatregelen kunnen worden ingezet om de stabilisatie daadwerkelijk tot stand te brengen.	Er is een lichte daling zichtbaar in het aantal jeugdigen dat jeugdzorg ontvangt. Tegelijkertijd nemen de gemiddelde kosten per cliënt toe. Dit leidt ertoe dat de kosten toenemen. Om de kosten per cliënt te beheersen, werkt het college aan een aanvullend maatregelenpakket om de uitgaven voor jeugdzorg te beperken. In 1e kwartaal 2025 gaat het college hierover met de raad in gesprek (zie ook de raadsmemo van 17 september, dossiernummer 8572). Voor de Wmo is er sprake van een stabilisatie van de gemiddelde kosten per cliënt. Wel worden in het kader van het programma Sturen op zorg voor nu en straks extra maatregelen uitgewerkt. Daarbij kan gedacht worden aan het collectiveren van voorzieningen en het realiseren van algemene voorzieningen waardoor de kosten voor individuele maatwerkvoorzieningen voorkomen worden.

Nr	Partij	Blz.	Vraag	Antwoord
240	Gouda Positief	30	Inzetten op laaggeletterdheid gaat vooral in op het wijzen van bewoners op het aanbod van het taalhuis en actief doorverwijzen naar lestrajecten. Dan moet men de doelgroep (N1) wel weten te vinden. Welke maatregelen zijn hiervoor bedacht?	Om de doelgroep NT1'ers te bereiken, is een plan van aanpak laaggeletterdheid Gouda ontwikkeld. Er worden verschillende cursussen aangeboden, zoals op het gebied van gezondheid en budgetbeheer in simpele taal, zonder laaggeletterdheid expliciet te benoemen. Dit zogenoemde camouflageaanbod werkt drempelverlagend. Verder wordt geïnvesteerd in bewustwording onder de medewerkers van de gemeente, zodat zij laaggeletterdheid herkennen en actief doorverwijzen naar het Taalhuis. De raad is over deze maatregelen geïnformeerd in het raadsmemo 'Op naar een geletterd en gecijferd Gouda' van 16 april 2024. Door deze maatregelen worden moeilijk bereikbare groepen aangesproken en naar lestrajecten geleid, wat de effectiviteit van de aanpak vergroot.
241	Gouda Positief	33	Overige werkzaamheden WMO in 2024 3.978K euro en in 2025 9.694K euro. Een bijna verdubbeling. Wat veroorzaakt dit grote verschil?	Dit verschil wordt veroorzaakt door de eenmalige betaling van de reserve Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang naar de GR JW in oprichting in 2025 van € 6,4 miljoen.
242	Gouda Positief	50	Directie algemeen. In 2024 75K en in 2025 854K. Wat veroorzaakt het verschil van 779K?	Zie vraag 10